

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

"ΚΤΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ"

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΠΙΜΠΑ ΜΑΡΙΑ-ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΣΗΦΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ ΑΜ 7039

ΧΑΙΡΕΤΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΑΜ 7012

©

2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΣΕΛ 4
1.1.2 ΕΝΝΟΙΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	ΣΕΛ 5-6
1.1.3 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	ΣΕΛ 6-8
1.1.4 ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ	ΣΕΛ 9-10
1.2 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	
1.2.1 ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ.....	ΣΕΛ 11
1.2.2 ΝΕΟ-ΕΝΝΟΙΑ	ΣΕΛ11-12
1.2.3 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΧΑΡΙΤΟΣ	ΣΕΛ 13
1.2.4 ΕΦΕΥΡΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΣΕΛ 13-14
1.2.5 ΑΞΙΩΣΕΙΣ –ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΦΕΥΡΕΣΗΣ	ΣΕΛ 14-15
1.2.6. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΕΛΩΝ	ΣΕΛ 16
1.3.1 ΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΣΕΛ 16-17
1.3.2 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΣΕΛ 17-18
1.4.1 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ –ΕΦΕΥΡΕΣΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ – ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ	ΣΕΛ 18-20
1.4.2 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥ/ΝΙΑΣ.ΣΕΛ	21-22
1.4.3 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥ/ΝΙΑΣ. ΣΕΛ	22
1.5.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕ/ΧΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΒΙ.	ΣΕΛ 23-24
1.5.2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	ΣΕΛ 25-32
1.5.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	ΣΕΛ 32
1.5.4 ΔΙΑΔΟΧΟΙ – ΑΔΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΣΕΛ 33
1.6.1 ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	ΣΕΛ 34
1.6.2 ΕΚΠΤΩΣΗ	ΣΕΛ 34
1.6.3 ΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΟΧΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ – ΨΕΥΔΗ ΔΗΛΩΣΗ.....	ΣΕΛ 35-36

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

2.1.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ	ΣΕΛ 37-40
2.1.2 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ.....	ΣΕΛ 41
2.1.3 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΦΕΥΡΕΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΣΕΛ 42-44
2.1.4 Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ	ΣΕΛ 44-48
2.1.5 ΓΝΩΣΗ ΠΡΟΣΙΤΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ	ΣΕΛ 48-51
2.1.5.1 ΤΟ ΚΟΙΝΟ	ΣΕΛ 51-53
2.1.6.ΜΗ ΒΛΑΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ	ΣΕΛ 54-56
2.1.6.1 Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	ΣΕΛ56-57
2.1.7 Η ΣΤΑΘΜΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ	ΣΕΛ 58
2.1.8 Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ	ΣΕΛ 59
2.1.8.1 Ο ΧΡΟΝΟΣ	ΣΕΛ 60
2.1.9 ΤΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΕΓΓΡΑΦΑ.....	ΣΕΛ 60-62

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

3.1 Η ΒΙΟΗΕΛΛΕΝΙΚΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΒΛΑΣΤΟΚΥΤΤΑΡΩΝ.....	ΣΕΛ 63-65
3.2 Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΣΠΙΡΙΝΗ.....	ΣΕΛ 65
3.2.1 ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΒΟΤΑΝΑ	ΣΕΛ 66
3.2.2 ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ	ΣΕΛ 67
3.2.3 ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ ΑΥΤΟ	ΣΕΛ 68
3.3.APPLE ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΝΕΑΣ ΠΑΤΕΝΤΑΣ ΓΙΑ 3D.....	ΣΕΛ 69
3.4 ΑΕΡΟΠΛΟΙΟ	ΣΕΛ 70-71
3.5 ΜΕ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΒΗΣΕΙ ΜΙΑ ΠΥΡΚΑΓΙΑ.....	ΣΕΛ71-72
4.1 ΕΠΙΛΟΓΟΣ	ΣΕΛ 73-74
5.1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΣΕΛ 75

1.1 Εισαγωγή

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία με τίτλο «Κτήση του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας» πραγματευόμαστε την έννοια της εφεύρεσης, καθώς και το πώς αυτή γίνεται να κατοχυρωθεί μέσω ενός αναγνωρισμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Θα αναφερθούμε σε μια πληθώρα ζητημάτων, τα οποία προκύπτουν με τη δημιουργία μίας εφεύρεσης, όπως το «νέο» της εφεύρεσης, το μονοπώλιο στο οποίο μπορεί αυτή να διατεθεί, στην περίοδο χάριτος που δίνεται μέχρι την επίσημη κατοχύρωσή της. Επίσης, θα αναλύσουμε όλα τα απαραίτητα χαρακτηριστικά, που πρέπει να έχει μια εφεύρεση, ώστε ο δικαιούχος ή ο ίδιος ο εφευρέτης να προχωρήσουν στην αίτηση για Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας.

Επιπλέον, θα εξηγήσουμε την Αρχή της Εδαφικότητας, σχετικά με την γεωγραφική έκταση ισχύος της ευρεσιτεχνίας, ποιοι έχουν δικαίωμα απόκτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αλλά και ποιες είναι οι εξαιρέσεις από αυτόν τον κανόνα.

Πέρα από το τι ισχύει διεθνώς και τι ορίζει η νομοθεσία σχετικά σε διάφορες χώρες, αναλύουμε και την ελληνική νομοθεσία, όπως και τις αρμοδιότητες του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ο οποίος έχει την αποκλειστική ευθύνη στην Ελλάδα για την κατοχύρωση των εφευρέσεων και των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, καθώς επίσης για θέματα τεχνικής πληροφόρησης και βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην περίπτωση ακυρότητας ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας, στην περίπτωση της έκπτωσης του δικαιούχου από τα δικαιώματά του στην εφεύρεση, στην Σύμβαση του Μονάχου και στα όσα αυτή λεπτομερώς ορίζει, καθώς και στις Συμβάσεις Μυστικότητας, που ισχύουν σχετικά.

1.1.2 Έννοια Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας

Τα δικαιώματα σε μία εφεύρεση κατοχυρώνονται μέσω ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας (ΔΕ). Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, είναι ένας τίτλος ιδιοκτησίας, που χορηγείται από μία εξουσιοδοτημένη εθνική ή διεθνή αρχή, μετά από υποβολή σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο καταθέτη. Το δίπλωμα αφενός περιγράφει πλήρως την εφεύρεση στην οποία αναφέρεται, αφετέρου δίνει στους κατόχους του, το δικαίωμα να εκμεταλλεύονται την εφεύρεση σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο για όσο χρόνο το δίπλωμα βρίσκεται εν ισχύ. Ο χρόνος ισχύος ενός διπλώματος είναι 20 έτη, και στη διάρκεια ισχύος του διπλώματος οι κάτοχοι του μπορούν

- εφόσον η εφεύρεση είναι **προϊόν**, να απαγορεύουν σε τρίτους στους οποίους δεν έχουν παραχωρήσει σχετικά δικαιώματα, τη χρήση, παραγωγή, πώληση, εισαγωγή και γενικότερα την οικονομική εκμετάλλευση του προϊόντος,
- εφόσον η εφεύρεση είναι **μέθοδος**, να απαγορεύουν σε τρίτους στους οποίους δεν έχουν παραχωρήσει σχετικά δικαιώματα, τη χρήση της μεθόδου και τη χρήση, παραγωγή, πώληση, εισαγωγή και γενικότερα την οικονομική εκμετάλλευση των προϊόντων που ¹παράγονται άμεσα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αυτή Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ) είναι τίτλος προστασίας με ισχύ 20 χρόνων που χορηγείται στο δικαιούχο για επινοήματα νέα, με εφευρετική δραστηριότητα και επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής¹

¹ <http://liaison.ntua.gr/core/portal.asp?cpage=NODE&cnode=159&clang=0>

Μία εφεύρεση κρίνεται νέα αν δεν ανήκει στη στάθμη της τεχνικής και εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα αν δηλαδή, κατά την κρίση ενός ειδικού, δεν προκύπτει με προφανή τρόπο από την υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής. Επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής είναι εφόσον μπορεί να παραχθεί και να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας².

Τα δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν **σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο** δηλαδή οι κάτοχοι ΔΕ μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματα αυτά στο **κράτος στο οποίο ισχύει το δίπλωμα**. Επίσης οι κάτοχοι των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας έχουν το δικαίωμα να μεταβιβάζουν τους τίτλους που κατέχουν και να παραχωρούν αποκλειστικά ή μη αποκλειστικά δικαιώματα εκμετάλλευσης.

1.1.3 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Η ιστορία του νόμου των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας θεωρείται ότι άρχισε από την Ιταλία με ένα ενετικό καταστατικό το 1474, το οποίο εκδόθηκε από την Δημοκρατία της Βενετίας, η οποία εξέδωσε ένα διάταγμα από το οποίο οι νέες και εφευρετικές συσκευές μόλις τεθούν στην πράξη έπρεπε να κοινοποιηθούν στη Δημοκρατία, προκειμένου να ληφθεί η νομική προστασία ενάντια στους πιθανούς παραβάτες. Η περίοδος προστασίας ήταν 10 έτη. Το πρώτο ιταλικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας απονεμήθηκε πραγματικά από την δημοκρατία της Φλωρεντίας το 1421.

² <http://www.obi.gr/obi/?tabid=158>

Υπάρχουν στοιχεία που προτείνουν ότι κάτι σαν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας χρησιμοποιήθηκαν από τις αρχαίες ελληνικές πόλεις όπου στην δημιουργία μιας νέας συνταγής χορηγήθηκε ένα αποκλειστικό δικαίωμα στα τρόφιμα για ένα έτος. Παρόμοιες πρακτικές υπήρξαν σε ρωμαϊκές πόλεις .

ΑΓΓΛΙΑ

Στην Αγγλία η έκδοση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ήταν σε μορφή επιστολών, οι οποίες παρείχαν σε οποιοδήποτε πρόσωπο ένα μονοπώλιο για να παράγει τις ιδιαίτερες υπηρεσίες. Η πρώτη τέτοια επιστολή χορηγήθηκε το 1449 στο πρώτο Φλαμανδικό άτομο για ένα μονοπώλιο 20 ετών για την εφεύρεση του. Αυτό ήταν η έναρξη μιας μακροχρόνιας παράδοσης από τους Άγγλους για τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας επιστολών και έτσι κατοχυρώθηκαν τα μονοπώλια στα ευνοημένα πρόσωπα. Το 1623 με το καταστατικό των μονοπωλίων, κάτω από την βασιλεία του James.I, ο οποίος δήλωσε ότι τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα μπορούσαν μόνο να χορηγηθούν για «τα προγράμματα της νέας εφεύρεσης». Επίσης κατά τη διάρκεια της βασίλισσας Anne (1702-1714) οι δικηγόροι του αγγλικού δικαστηρίου ανέπτυξαν την απαίτηση ότι πρέπει να υποβάλλεται μια γραπτή περιγραφή της εφεύρεσης.

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Στην Αμερική μερικοί εφευρέτες ήταν σε θέση να λάβουν τα μονοπώλια για να παράγουν και να πουλήσουν τις εφευρέσεις τους . Αυτά τα μονοπώλια χορηγήθηκαν μετά από αίτηση στο νομοθετικό σώμα μιας επαρχία του κόλπου της Μασαχουσέτης. Ο εφευρέτης Jenks Sr είχε το αποκλειστικό δικαίωμα στην ίδρυση των υδρόμυλων που χρησιμοποιούν

μια ταχύτερη μηχανή, που είχε αναπτυχθεί για την κατασκευή των ακονισμένων εργαλείων όπως το δρεπάνι. Το μονοπώλιο του ήταν 14 χρόνια.

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και η πρόταση πνευματικών δικαιωμάτων από το Αμερικάνικο Σύνταγμα προτάθηκε το 1787 από τους James Manton και Charles Cotesworth Pinckney. Η Επιτροπή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας των Η.Π.Α δημιουργήθηκε το 1790. Το πρώτο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγήθηκε στις 30 Ιουλίου 1790 στο Samuel Hopkins της Φιλαδέλφειας για την μέθοδο του ανθρακικού καλίου (ανθρακικό άλας καλίου), ένα ουσιαστικό συστατικό που χρησιμοποιείται στην παραγωγή του σαπουνιού, του γυαλιού και της πυρίτιδας (βιβλιοθήκη Carnegie του Πίτσμπουργκ).

Ο νόμος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αναθεωρήθηκε στα μέσα του 1793. Το ποσοστό επιχορηγήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είχε αυξηθεί σε περίπου 20% το χρόνο και το χρονικό φορτίο στην γραμματεία του κράτους θεωρήθηκε ικανοποιητικό. Οι αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν εξετάστηκαν πλέον. Οι νόμοι διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αναθεωρήθηκαν πάλι το 1836, η εξέταση των αιτήσεων θεσπίστηκε ξανά και ο αριθμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που χορηγήθηκαν το χρόνο είχε αυξηθεί σε περίπου 700. Επίσης το 1836 η κυβέρνηση άρχισε την κατασκευή του κτιρίου, όπου τα γραφεία και τα πρότυπα στεγάστηκαν από το 1840 έως το 1932. Το γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στεγάζεται τώρα στο κτήριο του στην Βιρτζίνια.

Το 1870 το συνέδριο πέρασε «έναν νόμο που αναθεωρεί, που παγιώνει και που τροποποιεί τα καταστατικά σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα πνευματικά δικαιώματα». Αυτός ο νόμος αναδιοργάνωσε κυρίως και αναπαρέστησε τον υφιστάμενο νόμο, αλλά

και έκανε μερικές σημαντικές αλλαγές, όπως το δόσιμο στον Επίτροπο των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της αρχής στα σχέδια κανονισμού και τους κανονισμούς για το γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

1.1.4 ΛΟΓΟΙ ΥΠΑΡΞΗΣ

Οι κυριότεροι λόγοι θέσπισης του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας είναι δύο. Ο **πρώτος** είναι η παροχή κινήτρου στα άτομα και στις επιχειρήσεις να επιδίδονται σε έρευνα και να αναπτύσσουν καινούργια προϊόντα, με άλλα λόγια είναι η **προώθηση της καινοτομίας**. Η προσδοκία κερδοφόρας εκμετάλλευσης του αποκλειστικού δικαιώματος ενθαρρύνει τα άτομα και τις επιχειρήσεις να στρέφουν τη δραστηριότητά τους σε καινοτόμα προϊόντα, από τα οποία θα έχει αργότερα όφελος το κοινωνικό σύνολο. Με αυτόν τον τρόπο προωθείται η δυναμική αποτελεσματικότητα (dynamic efficiency).

Ο **δεύτερος** είναι η δημοσιοποίηση των καινοτομιών. Αν δεν υπήρχε το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας, οι εφευρέτες θα προσπαθούσαν να κρατήσουν τις εφευρέσεις τους κρυφές για να μην τις αντιγράψουν οι ανταγωνιστές. Προϋπόθεση για την απονομή του διπλώματος είναι η **αποκάλυψη και λεπτομερής περιγραφή της εφεύρεσης**.

1.1.5 ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ

Από οικονομικής άποψης αποτελεί η ευρεσιτεχνία ένα χρονικά περιορισμένο μονοπώλιο, αφού μόνο ο κάτοχός της μπορεί να την εκμεταλλεύεται και να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη χρήση της από άλλους. Στα οικονομικά το μονοπώλιο θεωρείται συνήθως κακό για την ευημερία του καταναλωτή, αλλά στην περίπτωση των ευρεσιτεχνιών

υπάρχουν δυο αντίρροπες δυνάμεις. Από την μια το μονοπώλιο ζημιώνει την κοινωνία, από την άλλη δίνει κίνητρα στους εφευρέτες να δημιουργούν (αν ο καθένας μπορούσε ελεύθερα να αντιγράψει τις μηχανές τους, δε θα είχαν λόγους να σπαταλήσουν τόσο χρόνο στην δημιουργία τους) και έτσι κερδίζει το κοινωνικό σύνολο σε τεχνική πρόοδο.

Η έκταση και οι συνέπειες του μονοπωλίου αυτού είναι όμως πολύ διαφορετικές, ανάλογα με το είδος της ευρεσιτεχνίας. Η ύπαρξη αποκλειστικού δικαιώματος σε μια συγκεκριμένη μέθοδο δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν άλλες ισοδύναμες και εναλλακτικές ιδέες που έχουν το ίδιο αποτέλεσμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ευρεσιτεχνία σε φαρμακευτικές ουσίες. Το ότι π.χ. ας υποθέσουμε ότι η ασπιρίνη προστατεύεται με ευρεσιτεχνία (που δεν προστατεύεται πλέον) δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν άλλα παυσίπονα στην αγορά με την ίδια δράση. Έτσι μπορεί μεν ο κάτοχος της ευρεσιτεχνίας της ασπιρίνης να έχει το μονοπώλιο στην παραγωγή και διάθεσή της, στην πράξη όμως το μονοπώλιο αυτό μπορεί να μην του επιτρέπει να καθορίσει ελεύθερα την τιμή της, γιατί στην αγορά μπορεί να επικρατεί έντονος ανταγωνισμός μεταξύ εναλλακτικών μονοπωλίων ή και ελεύθερων προϊόντων. Έτσι ο κάτοχος της ευρεσιτεχνίας της ασπιρίνης δεν έχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά των παυσίπων με βάση τα οριζόμενα στο Δίκαιο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού .

Αν δεν υπάρχουν εναλλακτικά προϊόντα (είτε δεν υπάρχουν καθόλου είτε κάποιος έχει αλλεργία στα εναλλακτικά παυσίπονα), τότε ο κάτοχος της ευρεσιτεχνίας έχει εκτός από μονοπώλιο και δεσπόζουσα θέση στην αγορά. Η ευρεσιτεχνία τότε μπορεί να γίνει επικίνδυνη για την ευημερία του καταναλωτή, αν η ζημία από το μονοπώλιο είναι μεγαλύτερη από το κίνητρο στους εφευρέτες. Στην πράξη φυσικά κάτι τέτοιο είναι δύσκολο να διαπιστωθεί.

1.2 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

1.2.1 Τεχνικός χαρακτήρας

Βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη είναι ο τεχνικός χαρακτήρας της εφεύρεσης. Με τον όρο αυτό εννοείται ότι η εφεύρεση θα πρέπει να δίνει λύση σε ένα συγκεκριμένο τεχνικό πρόβλημα και να επιδέχεται βιομηχανικής εφαρμογής. Δεν έχουν τεχνικό χαρακτήρα εφευρέσεις που αφορούν επιχειρηματικές μεθόδους (business methods) ή μαθηματικές θεωρίες. Γι' αυτό τον λόγο και στην Ευρώπη δεν χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας για προγράμματα υπολογιστών που δεν δίνουν λύση σε τεχνικά αλλά μόνο σε υπολογιστικά προβλήματα. Στις Η.Π.Α αντίθετα, κριτήριο δεν είναι ο τεχνικός χαρακτήρας αλλά η χρησιμότητα (usefulness). Τα τελευταία χρόνια ο όρος ερμηνεύεται όλο και ευρύτερα, με αποτέλεσμα να κατοχυρώνονται και επιχειρηματικές μέθοδοι και λογισμικό.

1.2.2 Νέο- Έννοια

Μια εφεύρεση για να καταχωρηθεί με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να είναι **καινούργια**. Θεωρείται καινούργια η εφεύρεση που κρίνεται με βάση τη στάθμη της τεχνικής από την στιγμή που υποβάλετε η αίτηση. Η στάθμη της τεχνικής έχει παγκόσμιο και απόλυτο χαρακτήρα και περιλαμβάνει κάθε τι το οποίο ήταν δημοσιοποιημένο πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ανεξάρτητα από:

- πως έγινε δημοσιοποίηση της πληροφορίας αυτής
- που έγινε
- αν ο ενδιαφερόμενος τη γνώριζε ή όχι
- αν η δημοσιοποίηση έγινε από τον ίδιο τον καταθέτη της αίτησης για τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή τον εφευρέτη

Συμπεριλαμβάνονται στη στάθμη της τεχνικής έγγραφα, προφορικές ανακοινώσεις, δηλώσεις ακόμη και συζητήσεις, σελίδες του διαδικτύου, διαφημιστικά φυλλάδια και εγχειρίδια χρήσης, τα οποία έχουν δημοσιοποιηθεί πριν την ημερομηνία κατάθεσης και τα οποία θα μπορούσε να γνωρίζει ο ενδιαφερόμενος .

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι μια δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό ή ανακοίνωση σε συνέδριο που είναι προγενέστερη από την κατάθεση μίας αίτησης μπορεί να χρησιμοποιηθούν εναντίον της, ανεξάρτητα αν ο συγγραφέας και καταθέτης της αίτησης είναι το ίδιο πρόσωπο. Μια καινούργια εφεύρεση την οποία δημοσιεύει ο ίδιος ο εφευρέτης και κατόπιν επιχειρεί να την κατοχυρώσει δεν είναι πλέον καινούργια, κατά το δίκαιο της ευρεσιτεχνίας, γιατί πριν την υποβολή της αίτησης έχει γίνει προσιτή στο κοινό. Για να μην είναι καινούργια μια εφεύρεση θα πρέπει να είναι γνωστή ολόκληρη ως **σύνολο** στο κοινό.

Αν η εφεύρεση περιγράφεται τμηματικά σε περισσότερες δημοσιεύσεις ή προκύπτει από το συνδυασμό περισσότερων επιστημονικών άρθρων, για το νόμο παραμένει καινούργια γιατί δεν έχει περιγραφεί ποτέ ολόκληρη.

1.2.3 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΧΑΡΙΤΟΣ

Ο εφευρέτης πολλές φορές δεν ξέρει αν η εφεύρεση του αξίζει να κατοχυρωθεί (καθώς η κατοχύρωση είναι ακριβή διαδικασία) και θα προτιμούσε να τη δοκιμάσει πρώτα στην πράξη. Όταν η έρευνα γίνεται από μικρή ομάδα ερευνητών και επιχειρήσεων δημιουργούνται αντικρουόμενα συμφέροντα, οι ακαδημαϊκοί θέλουν να δημοσιεύσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους το δυνατόν γρηγορότερα, γιατί οι δημοσιεύσεις είναι το κύριο στοιχείο αναγνώρισης στην επιστημονική κοινότητα, ενώ οι επιχειρήσεις θέλουν να κρατήσουν την εφεύρεση μυστική μέχρι να την τελειοποιήσουν και να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Η αποκάλυψη της εφεύρεσης από τον ίδιο τον εφευρέτη δε βλάπτει το νέο της εφεύρεσης, αν εντός ενός έτους από την αποκάλυψη υποβληθεί από τον ίδιο αίτηση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Το αρνητικό αυτής της περιόδου χάριτος είναι ότι τελικά ήδη γνωστές και (σε ταχύτατα εξελισσόμενους τομείς πλέον παλιές) εφευρέσεις κατοχυρώνονται ως καινούργιες. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες και η Ευρωπαϊκή Συνθήκη για τα διπλώματα Ευρεσιτεχνίας δεν προβλέπουν τέτοια περίοδο χάριτος.

1.2.4 Εφευρετική δραστηριότητα

Προϋπόθεση για την κατοχύρωση μιας εφεύρεσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι αυτή να εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα ή να μην προκύπτει με προφανή τρόπο από την ήδη υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής. Αυτή η προϋπόθεση σημαίνει, ότι για να θεωρηθεί εφεύρεση ένα τεχνικό επίτευγμα εκτός από το να είναι νέο και να παρουσιάζει βιομηχανική εφαρμογή, θα πρέπει επιπλέον να επιλύει ένα τεχνικό

πρόβλημα με τρόπο τέτοιο που να εμπεριέχει ένα εφευρετικό βήμα δηλαδή μια εξέλιξη της τεχνικής πέραν όσων είναι ήδη γνωστά στο ειδικό και αυτή η εξέλιξη θα πρέπει να μην είναι προφανή στον ειδικό δηλαδή να μην μπορούσε να έχει επινοηθεί η εφεύρεση από οποιοδήποτε τεχνικό ειδικό του πεδίου στο οποίο ανήκει.

Αυτή η προϋπόθεση του «μη αυτονόητου στον ειδικό του πεδίου» διακρίνει ένα τεχνικό επίτευγμα που συνιστά εφεύρεση από όλα τα άλλα καθημερινά τεχνικά επιτεύγματα . Εάν ένα επίτευγμα είναι νέο και έχει βιομηχανική εφαρμογή αλλά δεν παρουσιάζει εφευρετική δραστηριότητα τότε δεν είναι εφεύρεση και δεν μπορεί να λάβει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αλλά πιθανώς μπορεί να λάβει Πιστοποιητικό Υποδείγματος Χρησιμότητας .

1.2.5 Αξιώσεις - Περιγραφή της εφεύρεσης

Η αίτηση για χορήγηση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας συνοδεύεται από ένα κείμενο που περιγράφει πλήρως την εφεύρεση και ορίζει το αντικείμενο της προστασίας . Το κείμενο περιλαμβάνει

- α) την περιγραφή ενός τουλάχιστον τρόπου υλοποίησης της εφεύρεσης
- β) τις αξιώσεις στις οποίες ορίζει η εφεύρεση
- γ) σχέδια εφόσον κρίνεται σκόπιμο και
- δ) μια περίληψη που χρησιμοποιείται για να διευκολύνει την τεχνολογική πληροφόρηση

Η **περιγραφή** της εφεύρεσης είναι μια προϋπόθεση για την απόκτηση δικαιώματος ευρεσιτεχνίας. Είναι σημαντική γιατί αποτελεί τον ένα από τους δύο βασικούς λόγους ύπαρξης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τη δημοσιοποίηση της γνώσης. Έτσι η περιγραφή πρέπει να είναι ακριβής και να επιτρέπει στο μέσο ειδικό του οικείου τομέα να εφαρμόσει την

τεχνική λύση μόνος του. Αν η περιγραφή της εφεύρεσης δεν είναι επαρκής ή δεν επιτρέπει σε τρίτους να ανακατασκευάσουν την ουσία ή να εφαρμόσουν τη μέθοδο, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να κριθεί και εκ των υστέρων μετά τη χορήγηση του άκυρο.

Οι **αξιώσεις** οι οποίες υπάρχουν σε κάθε δίπλωμα ορίζουν τα απαραίτητα χαρακτηριστικά τα οποία πρέπει να έχει κατ' ελάχιστο ένα αντικείμενο είτε αυτό είναι υλικό αντικείμενο ή μέθοδος για να εμπίπτει στην προστασία, που παρέχει το δίπλωμα. Στην περίπτωση που ένα αντικείμενο παραβιάζει ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εξετάζεται αν το αντικείμενο αυτό έχει όλα τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στις αξιώσεις.

Η τελική διατύπωση των αξιώσεων ενός διπλώματος αποτελεί αντικείμενο της διαπραγμάτευσης μεταξύ της αρχής που χορηγεί τα διπλώματα και του δικαιούχου, που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησης για να χορηγηθεί ΔΕ. Αν διαπιστωθεί ότι ένα δίπλωμα που έχει χορηγηθεί δεν πληροί τις προϋποθέσεις τότε οι αξιώσεις μπορούν να τροποποιηθούν κατάλληλα έτσι ώστε να περιοριστεί το εύρος της προστασίας. Στην περίπτωση δε που κριθεί ότι η εφεύρεση δεν είναι νέα και εφευρετική το δίπλωμα κηρύσσεται άκυρο εξ ολοκλήρου .

Για την ακύρωση του διπλώματος ή τον περιορισμό του εύρους προστασίας που παρέχει μπορεί να γίνει προσφυγή από τον ενδιαφερόμενο μετά τη χορήγηση του ακόμα και μετά τη λήξη της ισχύος του καταρχήν στην αρχή που το χορήγησε και αν ο ενδιαφερόμενος δεν ικανοποιηθεί στα αρμόδια δικαστήρια.

1.2.6 Καταβολή τελών

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η καταβολή των αντίστοιχων τελών. Τα τέλη αυτά είναι σημαντικά και πολλές φορές καθορίζουν αν ένας εφευρέτης θα κατοχυρώσει την εφεύρεσή του ή όχι. Σε συνδυασμό με την αμοιβή του patent attorney³ καθιστούν τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μια δαπανηρή διαδικασία, η οποία λαμβάνει έτσι το χαρακτήρα επένδυσης. Πολλοί μικροί εφευρέτες, μη έχοντας τα χρήματα αυτά, προτιμούν να εκχωρήσουν την εφεύρεσή τους έναντι αμοιβής σε μεγαλύτερες εταιρίες, οι οποίες την αγοράζουν με την προσδοκία ότι η εισαγωγή της στην αγορά θα αποφέρει πολλαπλάσιο κέρδος.

1.3. ΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1.3.1 ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγεί στον κάτοχό του το αποκλειστικό δικαίωμα να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται την περιγραφόμενη σε αυτό εφεύρεση για 20 χρόνια. Σε αντίθεση με την πνευματική ιδιοκτησία, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν προστατεύει μόνο την υλική αποτύπωση της ιδέας αλλά και την ίδια την ιδέα. Η προστασία είναι με άλλα λόγια πολύ ευρύτερη. Προστατεύεται η συγκεκριμένη μέθοδος επίλυσης του τεχνικού προβλήματος ή η συγκεκριμένη ουσία από οποιαδήποτε εμπορική χρήση χωρίς άδεια.

Η προστασία αυτή μάλιστα επεκτείνεται και με βάση τη θεωρία των ισοδύναμων λύσεων, δεν επιτρέπεται ούτε η χρήση παραπλήσιων ισοδύναμων με την εφεύρεση μεθόδων ή ουσιών. Αν το ίδιο αποτέλεσμα επιτυγχάνεται με τον ίδιο στην ουσία τρόπο, απλά με μια μικρή μη ουσιώδη παραλλαγή, το αποτέλεσμα αυτό θεωρείται ότι είναι ισοδύναμο

³ πληρεξούσιος δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας.

και ότι προσβάλλει το αποκλειστικό δικαίωμα του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Επειδή προστατεύεται η ιδέα και όχι μόνο η αποτύπωση, το δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία προσβάλλεται και από κάθε ανεξάρτητη εφεύρεση της ίδιας λύσης ακόμη και χωρίς γνώση της κατοχυρωμένης εφεύρεσης. Αν κάποιος εφεύρει κατά τύχη την ίδια μέθοδο, ανεξάρτητα από τον κάτοχο του διπλώματος, πάλι δεν επιτρέπεται να τη χρησιμοποιήσει χωρίς άδεια του κατόχου του διπλώματος.

Μια διαφορά ανάμεσα στις νομοθεσίες υπάρχει στην περίπτωση που η ίδια εφεύρεση είχε γίνει από άλλον πριν την κατοχύρωσή της από τον τωρινό κάτοχο του διπλώματος. Στις Η.Π.Α, ισχύει το σύστημα *first to invent*: αν αποδειχθεί ότι ο άλλος εφευρέτης την είχε εφεύρει νωρίτερα, μπορεί να διεκδικήσει αυτός το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Στην Ευρώπη, ισχύει το σύστημα *first to file*: πάντα προστατεύεται ο πρώτος που κατέθεσε αίτηση για χορήγηση διπλώματος, ακόμη κι αν άλλος εφευρέτης είχε εφεύρει το ίδιο νωρίτερα.

1.3.2 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΛΑΦΙΚΟΤΗΤΑΣ

Όπως και στα περισσότερα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, έτσι και στην ευρεσιτεχνία ισχύει η αρχή της εδαφικότητας, το δικαίωμα ισχύει μόνο εντός του κράτους, το οποίο το χορήγησε. Ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που έχει χορηγηθεί π.χ. από το US Patent & Trademark Office⁴ δεν έχει ισχύ στην Ελλάδα. Ο αμερικανός εφευρέτης θα πρέπει να υποβάλει αίτηση και στο αρμόδιο ελληνικό γραφείο Οργανισμό Βιομηχανική Ιδιοκτησίας ή Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

⁴ Η αμερικανική υπηρεσία, υπεύθυνη για την καταχώριση “πατεντών”.

Επειδή όμως η χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας αποτελεί και δημοσίευση της, έχουμε το παράδοξο η απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε μια χώρα να καταστρέφει το καινούργιο της εφεύρεσης στις υπόλοιπες. Για την άρση αυτού του παραδόξου προβλέπεται στη Σύμβαση των Παρισίων για τη Βιομηχανική Ιδιοκτησία το δικαίωμα **προτεραιότητας** (*priority, Priorität*): η κατάθεση αίτησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ένα κράτος-μέλος της Σύμβασης δημιουργεί δικαίωμα προτεραιότητας επί ένα έτος για την κατάθεση της ίδιας αίτησης από το ίδιο πρόσωπο σε άλλα κράτη-μέλη.

Στις μεταγενέστερες αιτήσεις κρίσιμη ημερομηνία για τη σύγκριση με τη στάθμη της τεχνικής θα είναι η ημερομηνία της πρώτης υποβολής. Παρόμοια ρύθμιση με μεγαλύτερη διάρκεια προβλέπεται και στη Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty-PCT), η οποία διευκολύνει την κατάθεση αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε περισσότερα.

1.4.1 Δικαίωμα απόκτησης διπλώματος - Εφεύρεση μισθωτού

Διεκδίκηση

- I. Δικαίωμα απόκτησης Δικαιώματος ευρεσιτεχνίας έχουν ο εφευρέτης ή ο δικαιούχος της εφεύρεσης. (Εφευρέτης θεωρείται αυτός που ζητεί τη χορήγηση του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας)
- II. Αν περισσότεροι πραγματοποίησαν την εφεύρεση από κοινού και εφ' όσον δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία το δικαίωμα ανήκει σε όλους εξ' αδιαίρετου. Κάθε συνδικαιούχος μπορεί να μεταβιβάζει ελεύθερα τη μερίδα του και να επιμελείται την προστασία του κοινού διπλώματος.

- III. Αν περισσότεροι πραγματοποίησαν την εφεύρεση ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο, το δικαίωμα ανήκει σ' εκείνον που κατέθεσε πρώτος την αίτηση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή σ' εκείνον που έχει δικαίωμα προτεραιότητας έναντι των λοιπών.
- IV. Εφεύρεση που πραγματοποιείται από εργαζόμενο ανήκει σ' αυτόν (ελεύθερη εφεύρεση), εκτός αν πρόκειται είτε για υπηρεσιακή εφεύρεση, οπότε ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργοδότη, είτε για εξαρτημένη εφεύρεση, οπότε ανήκει κατά 40% στον εργοδότη και κατά 60% στον εργαζόμενο.
- V. Υπηρεσιακή εφεύρεση είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργαζόμενου με εργοδότη για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης. Σε περίπτωση πραγματοποίησης υπηρεσιακής εφεύρεσης, ο εργαζόμενος δικαιούται πρόσθετη εύλογη αμοιβή, αν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη.
- VI. Εξαρτημένη εφεύρεση είναι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Ο εργοδότης δικαιούται να εκμεταλλευτεί την εξαρτημένη εφεύρεση κατά προτεραιότητα έναντι αμοιβής, προς τον εφευρέτη, ανάλογης προς την οικονομική αξία της εφεύρεσης και τα κέρδη που αποφέρει. Ο εφευρέτης εξαρτημένης εφεύρεσης γνωστοποιεί, αμελλητί, εγγράφως στον εργοδότη την πραγματοποίηση της εφεύρεσης και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την υποβολή από κοινού αίτησης χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Αν ο εργοδότης δεν δηλώσει εγγράφως στον εργαζόμενο μέσα σε τέσσερις μήνες από την παραπάνω γνωστοποίηση, ότι ενδιαφέρεται να συνυποβάλλει την αίτηση, αυτή υποβάλλεται μόνον από τον εργαζόμενο, οπότε η εφεύρεση ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργαζόμενο.

- VII.** Κάθε συμφωνία που περιορίζει τα πιο πάνω δικαιώματα του εργαζομένου είναι άκυρη.
- VIII.** Σε κάθε περίπτωση, το όνομα του εφευρέτη αναφέρεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και δικαιούται να απαιτήσει από τον αιτούντα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τον κάτοχο του διπλώματος την αναγνώρισή του ως εφευρέτη.
- IX.** Ο δικαιούχος εφεύρεσης μπορεί, εφ' όσον τρίτος κατέθεσε χωρίς τη συγκατάθεσή του αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας που αφορά εφεύρεσή του ή ουσιώδη στοιχεία της να απαιτήσει με αγωγή του κατά του τρίτου την αναγνώριση σ' αυτόν των δικαιωμάτων που απορρέουν από την αίτηση ή, αν έχει χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, των δικαιωμάτων που απορρέουν από το δίπλωμα.
- X.** Η παραπάνω αγωγή ασκείται μέσα σε δύο χρόνια από τη δημοσίευση της περίληψης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η προθεσμία αυτή δεν ισχύει, αν ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας γνώριζε κατά το χρόνο της χορήγησης ή της μεταβίβασης του διπλώματος το δικαίωμα του διεκδικούντος.
- XI.** Περίληψη της αμετάκλητης απόφασης που δέχεται την παραπάνω αγωγή καταχωρείται στο Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Από την ημερομηνία καταχώρισης θεωρούνται άκυρες οι άδειες εκμετάλλευσης και κάθε άλλο δικαίωμα που έχει παραχωρηθεί στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Ο ηττημένος διάδικος και τρίτοι, εφ' όσον καλόπιστα εκμεταλλεύονται την εφεύρεση ή είχαν προβεί στις αναγκαίες προετοιμασίες για την εκμετάλλευσή της, μπορούν να ζητήσουν από τον αναγνωρισθέντα δικαιούχο την παραχώρηση έναντι αποζημίωσης, μη αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης για εύλογο χρονικό διάστημα.

1.4.2 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνται για επινοήματα νέα που εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Η εφεύρεση μπορεί να αναφέρεται σε προϊόν, μέθοδο ή βιομηχανική εφαρμογή.

Δεν θεωρούνται εφευρέσεις

- α) Οι ανακαλύψεις, οι επιστημονικές θεωρίες και οι μαθηματικές μέθοδοι
- β) Οι αισθητικές δημιουργίες
- γ) Τα σχέδια, οι κανόνες και οι μέθοδοι για την άσκηση πνευματικών δικαιωμάτων για παιχνίδια και για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών
- δ) Η παρουσίαση πληροφοριών

Μια εφεύρεση θεωρείται επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής αν το αντικείμενο της μπορεί να παραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας .

Δεν θεωρούνται εφευρέσεις επιδεκτικής βιομηχανικής εφαρμογής

- α) Οι μέθοδοι χειρουργικής και θεραπευτικής αγωγής του ανθρώπινου σώματος ή του σώματος ζώων.
- β) Οι διαγνωστικές μέθοδοι που εφαρμόζονται στο ανθρώπινο σώμα ή στο σώμα ζώων.

Οι εξαιρέσεις της παραπάνω παραγράφου δεν ισχύουν για προϊόντα και ιδίως για ουσίες ή συνθέσεις που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή των παραπάνω μεθόδων.

Δε χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας στις εξής περιπτώσεις:

- Για εφευρέσεις των οποίων η δημοσίευση ή η εφαρμογή αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή στα χρηστά ήθη.
- Για ποικιλίες φυτών ή είδη ζώων ή βιολογικές μεθόδους παραγωγής φυτών ή ζώων, εκτός από μικροβιολογικές μεθόδους και προϊόντα που παράγονται με αυτές τις μεθόδους.

1.4.3 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΙΤΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Η διαδικασία χορήγησης ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας ξεκινά με μια αίτηση προς ένα αρμόδιο εθνικό ή διεθνή οργανισμό, που κατατίθεται από τον ενδιαφερόμενο καταθέτη. Η πρώτη αίτηση η οποία αφορά την εφεύρεση δημοσιοποιείται από τον οργανισμό στον οποίο κατατέθηκε 18 μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης. Στο διάστημα αυτό η σχετική αίτηση δεν δημοσιοποιείται εκτός από δύο περιπτώσεις:

- I. αν ζητηθεί ρητά από τους καταθέτες και
 - II. αν χορηγηθεί εν τω μεταξύ το ΔΕ μετά από αίτημα καταθετών.
- Μετά από την πρώτη αίτηση ακολουθεί μια δεύτερη αίτηση στον ίδιο ή άλλο οργανισμό για την ίδια εφεύρεση κάνοντας επίκληση του δικαιώματος {προτεραιότητας}, η μεταγενέστερη αίτηση δημοσιοποιείται 18 μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης της αρχικής αίτησης.

Εκτός από την δημοσίευση της αίτησης για χορήγηση ΔΕ οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν και το δίπλωμα εφόσον αυτό χορηγηθεί. Το δημοσιευμένο δίπλωμα μπορεί να διαφέρει από τη δημοσιευμένη αίτηση επειδή κατά τη διάρκεια της εξέτασης μπορεί να έχουν πραγματοποιηθεί τροποποιήσεις στην περιγραφή της εφεύρεσης και των αξιώσεων. Το εύρος της προστασίας ορίζεται απ τις αξιώσεις ως αυτές εμφανίζονται στο ΔΕ αφού βάσει αυτών των αξιώσεων χορηγήθηκε το δίπλωμα. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι το δημοσιευμένο δίπλωμα που έπεται χρονικά της δημοσίευσης της αίτησης δεν μπορεί να περιλαμβάνει νέα στοιχεία για την εφεύρεση γιατί βασική ρύθμιση στο δίκαιο των εφευρέσεων είναι ότι δεν επιτρέπεται η προσθήκη νέων στοιχείων για μια εφεύρεση μετά την κατάθεση της σχετικής αίτησης για χορήγηση ΔΕ.

1.5.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΒΙ

Στην Ελλάδα αρμόδιος φορέας για την χορήγηση εθνικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δηλ διπλωμάτων που ισχύουν στη χώρα μας είναι ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η χορήγηση των εθνικών διπλωμάτων από τον ΟΒΙ γίνεται στο τέλος μίας διαδικασίας που ξεκινά με την κατάθεση αίτησης για χορήγηση ΔΕ από τον ή τους δικαιούχους.

Η αίτηση περιέχει

- Το πλήρες όνομα ή την επωνυμία, την εθνικότητα, την κατοικία ή την έδρα και την διεύθυνση του καταθέτη.
- Περιγραφή της εφεύρεσης και προσδιορισμό μίας ή περισσοτέρων αξιώσεων.
- Αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Μετά από την προκαταρκτική εξέταση της αίτησης κατά την οποία ελέγχονται κατά κύριο λόγο αν πληρούνται κάποιες τυπικές προϋποθέσεις και εφόσον η αίτηση δεν αφορά εφεύρεση που εξαιρείται από χορήγηση ΔΕ ο Οργανισμός συντάσσει την «έκθεση έρευνας», δηλαδή μία αναφορά που περιλαμβάνει κάθε έγγραφο που είναι σχετικό και μπορεί να αμφισβητήσει το νέο της εφεύρεσης ή να χρησιμοποιηθεί για να αποδειχθεί ότι η εφεύρεση δεν έχει το απαιτούμενο εφευρετικό βήμα. Η έκθεση έρευνας περιλαμβάνει δηλαδή τη στάθμη της τεχνικής για την υπό εξέταση εφεύρεση. Τα έγγραφα αυτά ανασύρονται μετά από έρευνα σε διεθνείς βάσεις δεδομένων που διενεργούν οι εξεταστές του Οργανισμού.

Η χορήγηση του διπλώματος από τον ΟΒΙ δεν εξαρτάται όμως από τα αποτελέσματα της έκθεσης έρευνας. Δηλαδή το δίπλωμα χορηγείται ακόμη και στην περίπτωση που η εφεύρεση είναι γνωστή από τα έγγραφα που αναφέρονται στην έκθεση έρευνας και αφήνεται στην κρίση του κατόχου του διπλώματος αν και πως θα κάνει χρήση των δικαιωμάτων που του παρέχει το δίπλωμα. Η ακύρωση ενός διπλώματος αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων στα οποία μπορεί να προσφύγει όποιος έχει έννομο συμφέρον.

Τα τέλη κατάθεσης μίας αίτησης χορήγησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας στον ΟΒΙ ανερχόταν τον Ιανουάριο του 2010 σε €30. Ο καταθέτης πλήρωνε επίσης (τέλος σύνταξης) έκθεσης έρευνας (€150) και τέλος χορήγησης (€95). Για τη διατήρηση του διπλώματος σε ισχύ καταβάλλονται τα ετήσια τέλη ανανέωσης που ξεκινούν από το 5ο έτος προστασίας έως για το 20ο έτος προστασίας. Για τα τέσσερα πρώτα έτη προστασίας τα ετήσια τέλη είναι μηδενικά.

1.5.2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η σύλληψη της εφευρετικής ιδέας και η πραγματοποίηση της εφεύρεσης γεννούν το δικαίωμα πάνω στην εφεύρεση. Το δικαίωμα πάνω στην εφεύρεση, όπως όλα τα δικαιώματα πάνω στα προϊόντα της διάνοιας, του πνεύματος, είναι σύνθετο και αναλύεται σε περιουσιακές και μη περιουσιακές (ηθικές) εξουσίες. Οι ηθικές εξουσίες του δικαιώματος είναι εκείνες που αφορούν στην προσωπικότητα του εφευρέτη. Οι περιουσιακές εξουσίες επί της εφεύρεσης είναι αυτές, που αφορούν στην οικονομική εκμετάλλευση του αντικειμένου της εφεύρεσης.

Με την πραγματοποίηση της εφεύρεσης, ο εφευρέτης αποκτά το δικαίωμα να καταθέσει αίτηση για χορήγηση ΔΕ, και μέσω αυτού να αποκτήσει το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης της εφεύρεσης, που του προβλέπει ο νόμος. Το αποκλειστικό αυτό δικαίωμα χορηγείται από το Κράτος (στην χώρα μας μέσω του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας): Ο εφευρέτης υποβάλλει στον Ο .Β. Ι. την αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, θα του απονεμηθεί το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Με τον τρόπο αυτό, το δικαίωμα πάνω στην εφεύρεση, δηλαδή το δικαίωμα στην κατάθεση αίτησης για χορήγηση ΔΕ, γίνεται δικαίωμα πάνω στην ευρεσιτεχνία.

Υπάρχει λοιπόν η εξής διάκριση:

- i. Το δικαίωμα στην εφεύρεση, που δημιουργείται από την πραγματοποίηση της εφεύρεσης, και
- ii. Το δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία, που δημιουργείται από τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας από τον Ο. Β. Ι.

Και τα δύο δικαιώματα έχουν, σύμφωνα με τα όσα παραπάνω αναφέρθηκαν, το ηθικό και το περιουσιακό τους κομμάτι. Το ηθικό δικαίωμα πάνω στην εφεύρεση και στην ευρεσιτεχνία ανήκουν σε κάθε περίπτωση στον εφευρέτη ή στους εφευρέτες, στα φυσικά πρόσωπα, τα οποία συνέλαβαν την εφεύρεση και την πραγματοποίησαν. Σε κάθε περίπτωση το όνομα του εφευρέτη ή εφευρετών αναφέρεται στο ΔΕ και ο εφευρέτης έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από το κάτοχο του διπλώματος να τον αναγνωρίσει ως εφευρέτη.

Τα πράγματα όμως δεν είναι τόσο απλά σε ότι αφορά το περιουσιακό κομμάτι του δικαιώματος στην εφεύρεση και στην ευρεσιτεχνία. Ποιος είναι ο φορέας των δικαιωμάτων αυτών; Σε ποιόν ανήκει το περιουσιακό δικαίωμα πάνω στο προϊόν του πνεύματος, το οποίο θα κατοχυρωθεί ενδεχομένως με κάποιο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας;

Στο δίκαιο των εφευρέσεων γίνεται διάκριση μεταξύ του «εφευρέτη», δηλαδή αυτού που πραγματοποίησε την εφεύρεση και του «καταθέτη», δηλαδή αυτού που κατέθεσε αίτηση για χορήγηση ΔΕ και στον οποίον θα χορηγηθεί το δίπλωμα, εκτός αν εν τω μεταξύ έχει μεταβιβάσει τα σχετικά δικαιώματα του.

Η διάκριση αυτή αποτυπώνεται και στα έντυπα αιτήσεων του Ο.Β.Ι. για χορήγηση ΔΕ, όπου υπάρχουν οι ενδείξεις «Καταθέτης» και «Εφευρέτης». Στη διαδικασία χορήγησης ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας, οι ηθικές εξουσίες, με κεντρική αυτήν του δικαιώματος αναγραφής του ονόματος, ανήκουν στον φερόμενο ως «εφευρέτη», ενώ οι περιουσιακές στο φερόμενο ως «καταθέτη» της αίτησης για χορήγηση ΔΕ. Τη χορήγηση του διπλώματος ζητά ο καταθέτης και το δίπλωμα που θα χορηγηθεί ανήκει στον καταθέτη που θα έχει το δικαίωμα των αποφάσεων σχετικά με την οικονομική εκμετάλλευσή του.

Ποιος, όμως έχει το περιουσιακό δικαίωμα πάνω σε μίαν εφεύρεση, ποιος δηλαδή, έχει το δικαίωμα να καταθέσει αίτηση για τη χορήγηση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας:

Η απάντηση είναι εύκολη, για την περίπτωση του εφευρέτη εκείνου, που μόνος του, με δικά του υλικά κι οικονομικά μέσα κατόρθωσε να φτάσει στη γέννηση της εφευρετικής ιδέας, να κινήσει τη διαδικασία χορήγησης ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας και ν' αποκτήσει τη νομική κατοχύρωση της εφεύρεσης του μ' ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Ο εφευρέτης αυτός θα είναι και ο μοναδικός καταθέτης της αίτησης για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ο εφευρέτης αυτός μόνος του, θα έχει το δικαίωμα ν' αποφασίζει εάν, πως και ποιος θα προβεί στην οικονομική εκμετάλλευση του αντικειμένου του διπλώματος: μπορεί να την εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή να παραχωρήσει άδεια εκμετάλλευσής της σε άλλους ή να τη μεταβιβάσει στο σύνολο ή μερικά σε κάποιον τρίτο. Αυτή είναι η απλούστερη μορφή γέννησης μιας εφευρετικής ιδέας κι απόκτησης ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Το μοντέλο όμως του μοναχικού εφευρέτη δε συναντάται συχνά στη σημερινή εποχή. Η εφευρετική δραστηριότητα δεν αποτελεί πια ατομική υπόθεση. Η έρευνα στους διάφορους τομείς της τεχνολογίας προϋποθέτει χρηματοδότηση από φορείς, κρατικούς ή ιδιωτικούς, ερευνητικούς ή κερδοσκοπικούς: *ερευνητικά κέντρα, πολυεθνικές εταιρείες, πανεπιστήμια βρίσκονται στις επάλξεις της έρευνας και στηρίζουν υλικοτεχνικά την εφευρετική δραστηριότητα.* Δίκαιο είναι να ανταμείβεται η συνεισφορά των φορέων αυτών στην επίτευξη της εφεύρεσης.

Επί πλέον είναι συχνό το φαινόμενο της συνεργασίας περισσότερων ερευνητών, της ίδιας ή διαφορετικής ειδικότητας, σε ερευνητικά προγράμματα, τα οποία καταλήγουν στην επίτευξη εφευρετικής ιδέας. Δίκαιο είναι να ανταμείβεται το σύνολο των εφευρετών. Για τον προσδιορισμό του κομματιού της πίτας των δικαιωμάτων, που έχει το

κάθε εμπλεκόμενο με την εφεύρεση μέρος, θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη σχέσεις των φορέων αυτών με τους ερευνητές, των φορέων μεταξύ τους αλλά και των εφευρετών μεταξύ τους.

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές, αν εφευρέτες έχουν συνεργαστεί μεταξύ τους, χωρίς χρηματοδότηση και αυτόνομα, για την επίτευξη μιας εφεύρεσης, οι εφευρέτες αυτοί είναι ελεύθεροι να συμφωνήσουν μεταξύ τους, τον τρόπο με τον οποίο θα διαχειριστούν το δικαίωμα πάνω στην εφεύρεσή τους. Μπορούν ν' αποφασίσουν να μοιράσουν το περιουσιακό τους δικαίωμα σε μερίδια ανάλογα με τη συμβολή του καθενός στην επίτευξη της εφεύρεσης ή να συστήσουν και εταιρεία με σκοπό την εκμετάλλευση της εφεύρεσης αυτής. Σε περίπτωση που περισσότεροι πραγματοποίησαν την εφεύρεση από κοινού και δεν υπάρχει άλλη συμφωνία, το δικαίωμα πάνω στην εφεύρεση ανήκει, σε όλους εξ αδιαιρέτου, δηλαδή θα έχουν όλοι ίσα μερίδια πάνω σε αυτό.

Τι ισχύει όμως στην περίπτωση που οι εφευρέσεις πραγματοποιούνται από έναν ή περισσότερους εργαζόμενους στα πλαίσια της εργασίας τους. Σε ποιόν ανήκει το δικαίωμα κατάθεσης της αίτησης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και ποιος είναι αυτός που θα έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσής του; Το θέμα του καθορισμού των δικαιωμάτων των εργαζομένων γενικότερα αποτελεί έναν από τους πιο ευαίσθητους τομείς που το δίκαιο καλείται να ρυθμίσει.

Ο ελληνικός νόμος για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θέλησε να προστατεύσει τόσο τον εργαζόμενο, ο οποίος καταφέρει να πραγματοποιήσει μια εφεύρεση, αλλά παράλληλα να εξασφαλίσει και στον εργοδότη μια δίκαιη ανταμοιβή για τη συνεισφορά του στην πραγματοποίηση της εφεύρεσης. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι εφευρέσεις που πραγματοποιούνται από εργαζόμενους διακρίνονται σε:

- ελεύθερες εφευρέσεις,
- υπηρεσιακές εφευρέσεις,
- εξαρτημένες εφευρέσεις

Ο κανόνας είναι ότι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από εργαζόμενο ανήκει σ' αυτόν, είναι δηλαδή **ελεύθερη εφεύρεση**, εκτός εάν πρόκειται για **υπηρεσιακή εφεύρεση**, οπότε ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργοδότη, είτε για **εξαρτημένη**, στην οποία δημιουργείται μια εκ του νόμου κοινωνία δικαιώματος στην εφεύρεση, η οποία ανήκει κατά ποσοστό 40% στον εργοδότη και κατά 60% στον εργαζόμενο.

Η υπηρεσιακή εφεύρεση

«Υπηρεσιακή εφεύρεση είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργαζόμενου με εργοδότη για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης». Υπηρεσιακή είναι δηλαδή η εφεύρεση που πραγματοποιείται στα πλαίσια υποχρέωσης του εργαζόμενου. Για να χαρακτηριστεί η εφεύρεση ως υπηρεσιακή, θα πρέπει αυτό να προκύπτει από τη σύμβαση μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου. Όταν ο εργαζόμενος έχει προσληφθεί με την υποχρέωση να αναπτύξει εφευρετική δραστηριότητα, η εφεύρεση που θα προκύψει από τη δραστηριότητα αυτή θα είναι υπηρεσιακή. Αλλά ακόμα κι όταν η υποχρέωση αυτή της εφευρετικής δραστηριότητας δεν αναφέρεται ρητά στη σύμβαση εργασίας, μπορεί να προκύπτει από τις αρχές της καλής πίστης.

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί μια εφεύρεση ως υπηρεσιακή; Πρέπει να υπάρχει ενεργός σύμβαση εργασίας. Είναι αδιάφορο εάν η σύμβαση αφορά εξαρτημένη εργασία ή σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών και εάν η σύμβαση αυτή είναι έγκυρη ή όχι (αρκεί η ύπαρξη σχέση εργασίας). Είναι επίσης αδιάφορο εάν η

σύμβαση είναι δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Τέλος, είναι αδιάφορο εάν η εφεύρεση πραγματοποιήθηκε εντός ή εκτός ωραρίου εργασίας.

Για τις υπηρεσιακές εφευρέσεις ισχύει, ότι:

- Η εφεύρεση ανήκει εκ του νόμου στον εργοδότη. Δηλαδή το δικαίωμα κατάθεσης για ΔΕ έχει ο εργοδότης.
- Ο εργαζόμενος εφευρέτης διατηρεί το δικαίωμα να κατονομάζεται ως εφευρέτης.
- Εάν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη, ο εφευρέτης δικαιούται μια πρόσθετη εύλογη αμοιβή.

Εξαρτημένη εφεύρεση

«Εξαρτημένη» είναι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Στην ουσία, η εφεύρεση αυτή αποτελεί αποτέλεσμα της εφευρετικής δραστηριότητας του εργαζόμενου, που δεν εμπίπτει μέσα στις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση ή σχέση εργασίας του με τον εργοδότη του. Το γεγονός όμως ότι ο εργαζόμενος χρησιμοποίησε τις εγκαταστάσεις, τα υλικά και μέσα ή τις πληροφορίες, που του παρείχε ο εργοδότης, δικαιολογούν μια «αποζημίωση» και «ανταμοιβή» του εργοδότη. Εάν δεν υπήρχε αυτή η «εισφορά» του εργοδότη στην ανάπτυξη της εφεύρεσης, αυτή θα ήταν μια ελεύθερη εφεύρεση.

Για να χαρακτηριστεί μια εφεύρεση ως εξαρτημένη, πρέπει να υπάρχει ενεργή σύμβαση εργασίας, η εφεύρεση να μην είναι υπηρεσιακή, και η εφεύρεση να πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της σχέσης εργασίας από τον εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης του εργοδότη.

Για τις εξαρτημένες εφευρέσεις ισχύει, ότι:

- Η εφεύρεση ανήκει στον εργαζόμενο κατά 60% και στον εργοδότη κατά 40%.
- Ο εφευρέτης έχει την υποχρέωση να ειδοποιήσει εγγράφως και χωρίς καθυστέρηση τον εργοδότη του για την πραγματοποίηση της εφεύρεσης. Επί πλέον, ο εργαζόμενος πρέπει να παρέχει στον εργοδότη τα αναγκαία στοιχεία για την υποβολή από κοινού αίτησης χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ο νόμος δίνει χρονικό περιθώριο τεσσάρων μηνών στον εργοδότη να απαντήσει στην παραπάνω ειδοποίηση.
- Αν ο εργοδότης δηλώσει εμπρόθεσμα ότι ενδιαφέρεται να προχωρήσει σε κοινή αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας μαζί με τον εργαζόμενο, τότε το δικαίωμα πάνω στην εφεύρεση καθίσταται κοινό κι ο εργοδότης αποκτά ποσοστό 40% πάνω στην εφεύρεση. Στην περίπτωση αυτή ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να εκμεταλλευτεί την κοινή εφεύρεση κατά προτεραιότητα, έναντι αμοιβής προς τον εφευρέτη, ανάλογης προς την οικονομική αξία της εφεύρεσης και τα κέρδη που αποφέρει. Στην περίπτωση αυτή, ο εργαζόμενος δεν μπορεί να παραχωρήσει σε τρίτον άδεια εκμετάλλευσης της εφεύρεσης, αλλά εξακολουθεί να διατηρεί το ποσοστό του 60% επί του διπλώματος και για την εκμετάλλευση αυτού του ποσοστού δικαιούται πρόσθετης αμοιβής από τον εργοδότη του.
- Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή αν ο εργοδότης δεν δηλώσει εγγράφως σε τέσσερις μήνες ότι ενδιαφέρεται να προχωρήσει σε κοινή αίτηση, το δικαίωμα κατάθεσης αίτησης για χορήγηση ΔΕ ανήκει στον εργαζόμενο.

Επίσης η νομοθεσία προβλέπει, ότι σε περίπτωση που θίγονται τα δικαιώματα οποιουδήποτε δικαιούχου πάνω σε εφεύρεση ή ευρεσιτεχνία, ο νόμος θέτει στη διάθεση του θιγόμενου δικαιούχου κάποια «νομικά όπλα», όπως την αγωγή διεκδίκησης της ευρεσιτεχνίας ή και την αγωγή ακυρότητας της ευρεσιτεχνίας. Επίσης, σε κάθε περίπτωση ο εφευρέτης μπορεί να απαιτήσει από τον καταθέτη την αναγραφή του πάνω στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ως εφευρέτη.

1.5.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για να διευκολυνθούν οι καταθέτες που επιθυμούν να κατοχυρώσουν δικαιώματα σε διαφορετικά κράτη έχουν συσταθεί υπερεθνικές αρχές, οι οποίες χορηγούν διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ισχύ, υπό προϋποθέσεις, σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτό δεν είναι απαραίτητη, τουλάχιστον έως τη χορήγηση του διπλώματος η «συναλλαγή» του καταθέτη με κάθε γραφείο κράτους μέλους της αρχής, αλλά οι διαδικασίες πραγματοποιούνται κεντρικά ενώπιον της υπερεθνικής αρχής. Οι λειτουργούσες αρχές, οι οποίες αναφέρονται ως περιφερειακά γραφεία «regional offices» είναι:

- Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Organization).
- Ο Ευρασιατικός Οργανισμός Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Eurasian Patent Organization).
- Ο Αφρικανικός Περιφερειακός Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας (African Regional Intellectual Property Organization).
- Ο Αφρικανικός Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας (African Intellectual Property Organization).

1.5.4 ΔΙΑΔΟΧΟΙ-ΑΔΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

- 1) Το δικαίωμα για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας και το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορούν να μεταβιβαστούν με έγγραφη συμφωνία ή να κληρονομηθούν. Η μεταβίβαση συντελείται από την καταχώρηση της συμφωνίας ή του κληρονομητηρίου στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.
- 2) Οι από κοινού κάτοχοι διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορούν, ο καθένας ξεχωριστά, να μεταβιβάσουν με έγγραφη συμφωνία το μερίδιό τους στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το ίδιο ισχύει για το από κοινού δικαίωμα χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
- 3) Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να παραχωρεί με έγγραφη συμφωνία άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματός του σε τρίτους. Για την άδεια εκμετάλλευσης κοινού διπλώματος ευρεσιτεχνίας απαιτείται συμφωνία όλων των δικαιούχων.
- 4) Εκτός από αντίθετη συμφωνία, η άδεια εκμετάλλευσης δεν είναι αποκλειστική, δεν μεταβιβάζεται και δεν κληρονομείται.
- 5) Ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να δηλώσει στον Ο.Β.Ι. *οποτεδήποτε ότι συναινεί στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, με ή χωρίς αποκλειστικότητα έναντι αποζημίωσης*. Η δήλωση ισχύει για δύο έτη, καταχωρείται στο μητρώο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και σημειώνεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Στην περίπτωση αυτή παρέχεται έκπτωση από το πόσο των οφειλόμενων ετησίων τελών προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας το ύψος της οποίας καθορίζεται γενικά ή κατά κατηγορία περιπτώσεων από το διοικητικό συμβούλιο του ΟΒΙ και μόνο για το χρονικό διάστημα που ισχύει η δήλωση.

1.6.1 ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας κηρύσσεται άκυρο με δικαστική απόφαση εάν

- i. Ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν είναι εφευρέτης ή ο εκδοχέας του ή ο δικαιούχος του.
- ii. Η εφεύρεση δεν είναι επιδεκτική διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
- iii. Η περιγραφή που επισυνάπτεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δεν αρκεί για την εφαρμογή της εφεύρεσης από ειδικό.
- iv. Το αντικείμενο του χορηγηθέντος διπλώματος ευρεσιτεχνίας επεκτείνεται πέρα από το περιεχόμενο της προστασίας, έτσι όπως ζητήθηκε με την αίτηση.

1.6.2 ΕΚΠΤΩΣΗ

1. Όποιος καταθέσει δήλωση παραίτησης στον ΟΒΙ ή όποιος δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα το τέλος προστασίας εκπίπτει από τα δικαιώματα που απορρέουν από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
2. Ο ΟΒΙ εκδίδει πράξη για την έκπτωση η οποία δημοσιεύεται στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η έκπτωση ισχύει από τη δημοσίευση.
3. Αν έχει παραχωρηθεί μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης ή δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία απαιτείται και γραπτή συναίνεση του δικαιούχου της άδειας ή του δικαιώματος.

1.6.3 ΑΓΩΓΕΣ ΚΑΤΟΧΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ – ΨΕΥΔΗ ΔΗΛΩΣΗ

1. Σε περίπτωση προσβολής, παρούσης ή απειλούμενης, του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ο κάτοχός του δικαιούται να απαιτήσει την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον.
2. Σε περίπτωση υπαίτιας προσβολής του διπλώματος ευρεσιτεχνίας ο ζημιωθείς κάτοχός του, δικαιούται να απαιτήσει την αποκατάσταση της ζημίας ή την απόδοση της ωφέλειας από την αθέμιτη εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας ή την πληρωμή ποσού ανάλογου προς το τίμημα άδειας εκμετάλλευσης.
3. Τα ίδια δικαιώματα παρέχονται στο δικαιούχο αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης, σε όποιον έχει δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία και σ' εκείνον που έχει καταθέσει αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Στην τελευταία περίπτωση, το δικαστήριο μπορεί να αναβάλει την εκδίκαση της υπόθεσης έως ότου χορηγηθεί το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
4. Οι πιο πάνω απαιτήσεις παραγράφονται ύστερα από πέντε έτη αφότου ο κάτοχος του διπλώματος έλαβε γνώση είτε της προσβολής, είτε της ζημίας και του προς αποζημίωση υπόχρεου και οπωσδήποτε ύστερα από την πάροδο είκοσι ετών από την προσβολή.
5. Σε περίπτωση καταδίκης του εναγομένου, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την καταστροφή των προϊόντων που κατασκευάστηκαν κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου αυτού. Το δικαστήριο μπορεί επίσης αντί της καταστροφής να διατάξει την απόδοση των προϊόντων, ή μέρους αυτών, στον ενάγοντα για ολική ή μερική αποζημίωσή του, εάν αυτός το ζητήσει.

6. Αν η εφεύρεση αφορά μέθοδο κατασκευής προϊόντος, κάθε προϊόν της ίδιας φύσης τεκμαίρεται ότι κατασκευάστηκε με βάση την προστατευόμενη μέθοδο.

7. Όποιος επιθέτει σε προϊόντα ή στα περί καλύμματά τους, ή στα κάθε είδους εμπορικά έγγραφα που προορίζονται για το κοινό ή άλλα ανάλογα μέσα δημοσιότητας και διαφήμισης, ψευδή δήλωση, ότι τα σχετικά αντικείμενα προστατεύονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων δραχμών ή και με τις δύο ποινές.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

2.1.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ.

Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δίδεται από το ευρωπαϊκό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας . Η χορήγηση γίνεται με βάση μια ενιαία διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης της εφεύρεσης . Το δίπλωμα αυτό μπορεί να ισχύει σε όσα από τα κράτη μέλη της⁵ Σύμβασης του Μονάχου, επιλέξει ο καταθέτης.

Το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει εικοσαετή διάρκεια, η οποία υπολογίζεται από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Το ευρωπαϊκό Γραφείο για να ενθαρρύνει τους καταθέτες αιτήσεων για τη χορήγηση του διπλώματος στην επιλογή όλο και περισσότερων κρατών , έχει ορίσει ότι το ποσό του ειδικού τέλους, το οποίο ονομάζεται «τέλος προσδιορισμού», εάν καταβληθεί για επτά κράτη αντιστοιχεί για όλα τα κράτη μέλη.

Ο φάκελος της κατάθεσης πρέπει να περιλαμβάνει τα παρακάτω:

1. Περιγραφή της εφεύρεσης. Πρέπει να περιγράφεται η εφεύρεση στην αίτηση με σαφήνεια και λεπτομέρειες έτσι ώστε ,ένας ειδικός να μπορεί να τη εφαρμόσει.

5.Η Σύμβαση του Μονάχου υπογράφηκε στις 7.10.1977, τέθηκε σε ισχύ στην Ελλάδα 7.10.1986, όπου ιδρύθηκε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας με έδρα το Μοναχό. Βασικός σκοπός της σύμβασης αυτής είναι η εγκαθίδρυση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής διαδικασίας για την απονομή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για όλα τα κράτη μέλη της σύμβασης.

2.Τις αξιώσεις της εφεύρεσης. Δηλαδή, προοίμιο το οποίο ν' αναφέρει το αντικείμενο της εφεύρεσης αλλά και τα τεχνικά χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για το καθορισμό της τεχνικής. Επίσης, το χαρακτηριστικό μέρος , το οποίο καθορίζει τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης που καθορίζουν της αιτούμενη προστασία.

3.Μια περίληψη, στην οποία πρέπει να αναφέρεται ο τίτλος της εφεύρεσης καθώς επίσης και όλα όσα αναλύθηκαν στην περιγραφή, στα σχέδια και στις αξιώσεις.

4. Τα σχέδια.

5.Σε περίπτωση που έχει γίνει προηγούμενη χρονικά κατάθεση, τα πιστοποιητικά εκείνα τα οποία έχουν γίνει με βάση τη Διεθνή Σύμβαση των Παρισίων του 1833 σύμφωνα με την οποία εάν κάποιος κάτοικος κράτους μέλους της Σύμβασης έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε κάποιο από τα κράτη μέλη της Σύμβασης, τότε έχει δικαίωμα μέσα σε ένα χρόνο από τη πρώτη κατάθεση , να κάνει νέα αίτηση σε άλλο κράτος μέλος και να επικαλεστεί δικαίωμα προτεραιότητας σύμφωνα με την ημερομηνία της πρώτης κατάθεσης. Επίσης ο εφευρέτης οφείλει να δηλώσει ότι ο ίδιος είναι ο εφευρέτης.

Όλα τα έγγραφα που θα περιέχει ο φάκελος πρέπει να είναι σε μια από τις παρακάτω γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά. Σε περίπτωση που κάποιος είναι κάτοικος ή έχει την επαγγελματική του εγκατάσταση στο έδαφος ενός συμβαλλόμενου κράτους του οποίου η γλώσσα δεν είναι κάποια από τις παραπάνω, μπορούν να καταθέσουν τις αιτήσεις στην επίσημη γλώσσα του κράτους αυτού. Όμως οφείλουν να υποβάλουν μετάφραση σε μια από τις επίσημες γλώσσες του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας μέσα στη προθεσμία που προβλέπεται από το κανονισμό.

Η κατάθεση του φακέλου για τη χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να γίνει στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (European Patent Office), είτε στην αρμόδια υπηρεσία του κράτους μέλους . Αρχικά ελέγχονται, από το τμήμα καταθέσεων του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΓΔΕ) εάν πληρούνται οι τυπικές προδιαγραφές ώστε να δοθεί ημερομηνία και αριθμός κατάθεσης. Το τμήμα αυτό είναι αρμόδιο και για την δημοσίευση της αίτησης και ανήκει στο υποκατάστημα του γραφείου στη Χάγη. Στη συνέχεια ο φάκελος διαβιβάζεται για τον πλήρη έλεγχο στο αρμόδιο Τμήμα Έρευνας, όπου ειδικευμένοι επιστήμονες του ΕΓΔΕ, «οι εξεταστές» εξετάζουν και αναφέρουν τα στοιχεία της τεχνικής τα οποία ήταν γνωστά , μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου. Έπειτα, συντάσσεται από τους εξεταστές η «έκθεση ευρωπαϊκής έρευνας». Η έρευνα γίνεται μέσω υπολογιστών, σε αρχείο δημοσιευμένων αιτήσεων και τίτλων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας το οποίο διαθέτει το ΕΓΔΕ, με παγκόσμια κάλυψη.

Ακολουθείται η ουσιαστική εξέταση της εφεύρεσης από το ΕΓΔΕ. Στο σημείο αυτό γίνεται η αξιολόγηση του νέου και της εφευρετικής δραστηριότητας της εφεύρεσης. Η διαδικασία αυτή ακολουθείται με σκοπό να χορηγηθεί ή να απορριφθεί το αίτημα για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ή για να περιορισθεί έκταση της αιτούμενης προστασίας.

Απαραίτητο κομμάτι της διαδικασίας χορήγησης ενώπιον του ΕΓΔΕ είναι η δυνατότητα που δίδεται σε οποιονδήποτε έχει συμφέρον, όπως για παράδειγμα ανταγωνιστική εταιρεία σε διάστημα 9 μηνών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης για χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, να ασκήσει ένσταση κατά την απόφαση του ΕΓΔΕ για χορήγηση τίτλου. Αυτό συμβαίνει γιατί η έκθεση έρευνας αλλά κ η

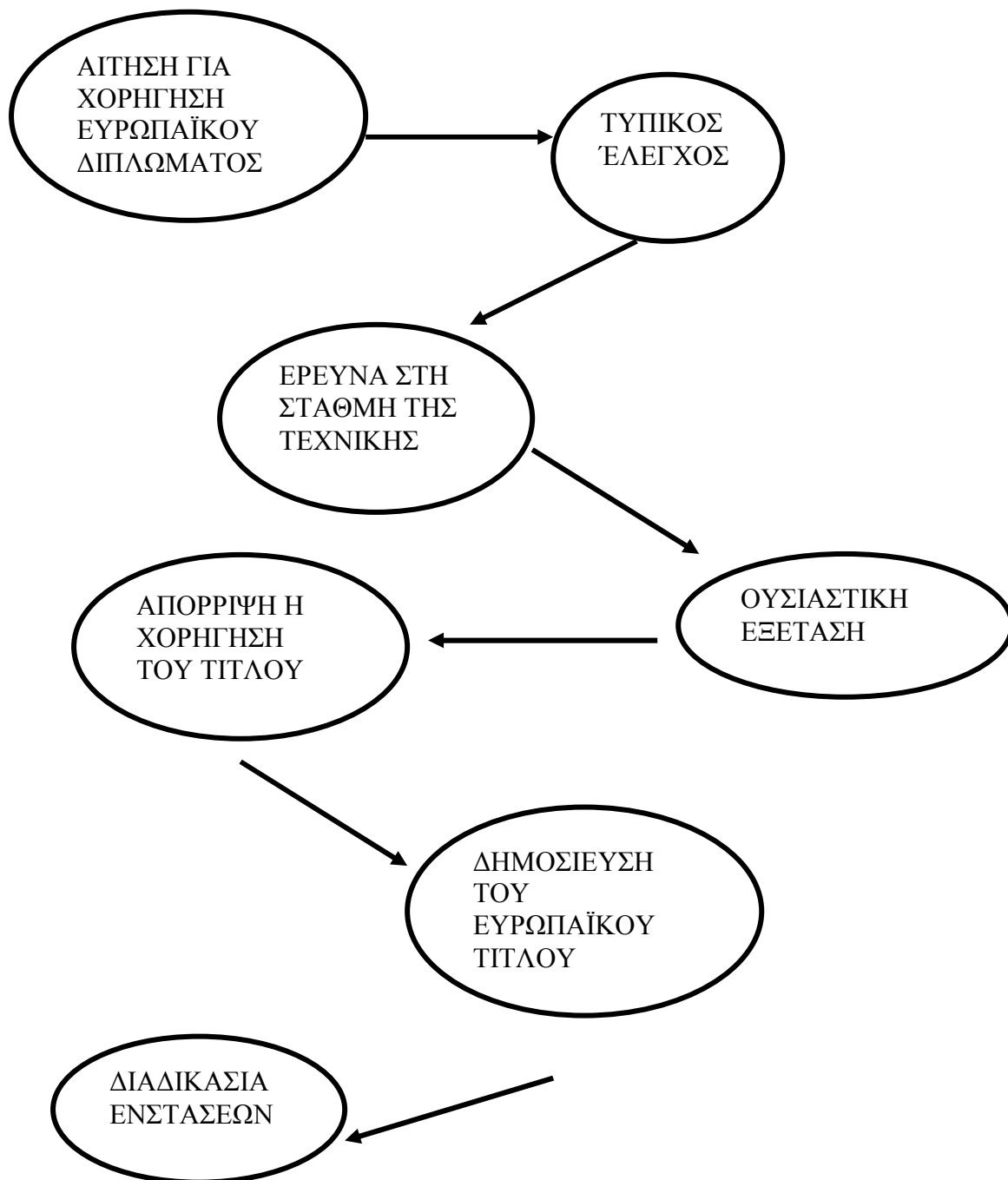
εξέταση δεν μπορούν να εγγυηθούν ότι έχουν ληφθεί υπόψη το σύνολο της γνωστής στάθμης της τεχνικής σε συνδυασμό με την εφευρετικότητα της προτεινόμενης εφεύρεσης.

Ένας τίτλος ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας μετά τη χορήγηση του. Δεν ισχύει αυτόματα σ' όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, που έχουν οριστεί από τον καταθέτη. Τα περισσότερα από τα κράτη μέλη απαιτούν σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (συνήθως 3 μήνες) να αρχίσει η εθνική διαδικασία όπως ονομάζεται, ενώπιον του αντίστοιχου Γραφείου Ευρεσιτεχνιών. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να κατατεθεί μετάφραση του τίτλου στην εθνική γλώσσα και να πληρωθούν τα αντίστοιχα τέλη. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η εξίσωση του ευρωπαϊκού με το εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στο κάθε κράτος.

Από πρακτική άποψη τον Έλληνα εφευρέτη, τον συμφέρει να απευθύνεται για την προστασία της εφεύρεσης του στον Ελληνικό Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Σε περίπου 8 με 9 μήνες από την ημερομηνία της αίτησης για χορήγηση του τίτλου, θα παραλάβει τη πρώτη έκθεση για το νέο ή όχι χαρακτήρα της εφεύρεσης του.

Σε περίπτωση όπου η ίδια εφεύρεση κατέχει και το ευρωπαϊκό αλλά και το εθνικό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ισχύ στην Ελλάδα στον ίδιο δικαιούχο ή εφευρέτη, και εφόσον οι δυο εφευρέσεις έχουν την ίδια ημερομηνία κατάθεσης, τότε έχουμε τη περίπτωση σώρευσης προστασίας. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση προτρέπει τους ενδιαφερόμενους να ανατρέξουν στην εθνική νομοθεσία για τη ρύθμιση του παραπάνω θέματος.

2.1.2 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ.

2.1.3 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΦΕΥΡΕΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

Σύμφωνα με τη Σύμβαση του Μονάχου ορίζεται ότι, τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνται για εφευρέσεις νέες, οι οποίες περιέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής.

Τα τρία κριτήρια που απαιτούνται για να χορηγηθεί το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας :

1. Η εφεύρεση πρέπει να είναι νέα
2. Να εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα
3. Τέλος , να έχει βιομηχανική εφαρμογή

Ο νομοθέτης της σύμβασης του Μονάχου απαριθμεί εκείνα τα επινοήματα τα οποία δεν θεωρεί ως εφευρέσεις και είναι τα ακόλουθα:

1. Ανακαλύψεις, επιστημονικές θεωρίες και μαθηματικές μέθοδοι.
2. Τις αισθητικές δημιουργίες .
3. Τα σχέδια, τους κανόνες και τις μεθόδους για την άσκηση πνευματικών δραστηριοτήτων, για παιχνίδια και για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων.
4. Τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.
5. Την παρουσίαση πληροφοριών.

Μέχρι σήμερα δεν έχει σταθεί δυνατόν, να συνταχθεί ένας ορισμός της εφεύρεσης ο οποίος να είναι αποδεκτός σε διεθνές ή ευρωπαϊκό νομικό επίπεδο. Σε κανένα νομοθετικό κείμενο του δυτικού κόσμου⁶ δεν προσδιορίζεται το ίδιο προστατευόμενο αγαθό αλλά καταθέτει τις προϋποθέσεις που πρέπει να διαθέτει μια εφεύρεση ώστε να της χορηγηθεί έγκυρο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Η παραπάνω δυσκολία οφείλεται στο γεγονός ότι , η εκτίμηση των κριτηρίων που συνιστούν μια εφεύρεση εξαρτάται από αξιολογήσεις και δεν είναι δεδομένη για όλες τις περιπτώσεις. Πολλοί διακεκριμένοι νομικοί ασχολήθηκαν με το θέμα και έδωσαν το δικό τους ορισμό στην εφεύρεση. Κάποιοι από αυτούς τους ορισμούς είναι:

Sena: Η εφεύρεση μπορεί βασικά να ορισθεί ως μια βιομηχανική δημιουργία που δίνει λύση σε ένα τεχνικό πρόβλημα.

Hubmann: Η εφεύρεση είναι, μετά από προσωπική προσπάθεια, η βασική εφαρμογή μιας τεχνικής ιδέας με αναπτυξιακή επίδραση.

Allart: Η εφεύρεση: μια πνευματική δημιουργία που παράγεται στο χώρο της βιομηχανίας και εμφανίζεται με τη κατοχή ενός βιομηχανικού αποτελέσματος.

6. Εκτός ίσως από ορισμούς που περιέχονται στους νόμους των πρώην σοσιαλιστικών χωρών.

Λιακόπουλος : Εφεύρεση είναι κανόνας του ανθρώπινου πνεύματος για τη λύση τεχνικού προβλήματος με εφαρμογή φυσικών νόμων κατά τρόπο που η λύση υπερβαίνει για το μέσο ειδικό τη σχετική και γνωστή στάθμη της τεχνικής, (επικρατέστερη, κατά τον συγγραφέα, επιστημονικά θετική προσέγγιση).⁷

Αργυριάδης : Εφεύρεσης είναι κανών δημιουργηθείς υπό της ανθρώπινης διάνοιας , δια του οποίου λύεται τεχνικόν πρόβλημα κατ' άγνωστον μέχρι τούδε τρόπον , υπερβαίνονται το σύνηθες μέτρον προόδου.⁸

2.1.4 Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Σύμφωνα με τη Σύμβαση του Μονάχου ορίζεται ότι:

Μια εφεύρεση θεωρείται νέα, εάν δεν ανήκει στη στάθμη της τεχνικής . Η στάθμη της τεχνικής αποτελείται από κάθε τι που έχει γίνει γνωστό στο κοινό, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας με γραπτή ή προφορική περιγραφή , με χρήση ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο.

Τα συστήματα προστασίας των εφευρέσεων είναι δυο και είναι τα εξής: το σύστημα προστασίας όποιου καταθέτει πρώτος την αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας , γνωστό ως first to file, το οποίο ισχύει στην Ευρώπη και το σύστημα προστασίας του πρώτου εφευρέτη, γνωστό ως first to invent το οποίο ισχύει στις Η.Π.Α. Τα παραπάνω συστήματα βασίζονται στο νέο χαρακτήρα της καινοτόμου ιδέας.

7.Λιακόπουλος, Βιομηχανική Ιδιοκτησία , Έ έκδοση 2000 σελ 193

8.Αργυριάδης , Ευρεσιτεχνία , Τρίτη έκδοση 1982 σελ 48

Το νέο της εφεύρεσης αποτελεί τη νομική προϋπόθεση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε μια εφεύρεση. Το παραπάνω δικαιολογείται πλήρως αφού το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι ένα μονοπωλιακό δικαίωμα που κατέχει ο κάτοχος του και επομένως πρέπει να συνεισφέρει στην επιστημονική κοινότητα και εν συνεχεία στο κοινωνικό σύνολο , με άγνωστες ως εκείνη τη στιγμή γνώσεις , για να μπορεί να δικαιολογηθεί ο αποκλεισμός όλων των άλλων από τη χρήση της εν λόγω εφεύρεσης.

Αυτή είναι και η βάση πάνω στην οποία στηρίζονται όλα τα συστήματα προστασίας των εφευρέσεων. Δηλαδή ο εφευρέτης αποκαλύπτει τις νέες και καινοτόμες ιδέες του και έτσι προωθείται η τεχνολογική εξέλιξη της ανθρωπότητας ,έτσι λοιπόν το κράτος του δίνει ως αντάλλαγμα το μονοπωλιακό δικαίωμα της εφεύρεσης του.

Τίθεται λοιπόν το ερώτημα . ποια είναι η έννοια του νέου και από ποιες προϋποθέσεις οριοθετείται ..

Αρχικά, νέο σημαίνει σύμφωνα με το λεξικό αυτό που γεννήθηκε πριν από λίγο , αυτό που παρουσιάζεται για πρώτη φορά όταν πρόκειται για φυσικές δημιουργίες ή για ανθρώπινες τέχνες .Η σύγκριση του νέου γίνεται πάντα σε σχέση με το άγνωστο ή το διαφορετικό , ώστε η έννοια του να συμπίπτει με την έννοια του πρωτότυπου.

Σύμφωνα όμως με το δίκαιο των ευρεσιτεχνιών δεν υπάρχει σύμπτωση της έννοιας του νέου με τη νομική της ερμηνεία. Δεν αρκεί να χαρακτηριστεί μια εφεύρεση γενικά ως νέα, πρέπει να προσδιορισθεί σε σχέση με τι είναι νέα η εφεύρεση, για ποιόν είναι νέα , και ποια χρονική στιγμή θεωρείται νέα.

Με βάση τα παραπάνω ο νομοθέτης προτίμησε να μη δώσει έναν ορισμό για το τι είναι νέο αλλά να περιγράψει τους λόγους για του οποίους μια

εφεύρεση θεωρείται νέα. Για το λόγο αυτό υιοθετεί το κριτήριο της στάθμης της τεχνικής , η οποία αποτελείται από οτιδήποτε έχει γίνει γνωστό στο κοινό με οποιονδήποτε τρόπο (γραπτά ή προφορικά) ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση του Μονάχου το κριτήριο της στάθμης της τεχνικής, δεν αναφέρεται σε κανέναν εδαφικό ή γεωγραφικό περιορισμό για τη γνώση της εφεύρεσης. Για το αν μια εφεύρεση είναι πραγματικά νέα ή όχι αφορά τη παγκόσμια γνώση και όχι περιορισμένα την ευρωπαϊκή ή κάποια εθνική προηγούμενη τεχνική γνώση. Έτσι θεωρείται ότι ανήκει στη στάθμη της προηγούμενης τεχνικής γνώσης , οτιδήποτε έγινε γνωστό με οποιονδήποτε τρόπο, με τη προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σύμβαση μυστικότητας.

Η συνηθέστερη μορφή σύμβασης μυστικότητας είναι η παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας (know how) με την οποία ο κάτοχος της επιτρέπει έναντι ανταλλάγματος στον δέκτη τεχνολογίας την εκμετάλλευση των γνώσεων του. Όμως αυτός είναι υποχρεωμένος στη τήρηση του όρου εμπιστευτικότητας για όλες της πληροφορίες που θα του γνωστοποιηθούν. Οι πληροφορίες αυτές αποτελούν τα εμπορικά – βιομηχανικά απόρρητα του δότη της τεχνολογίας .

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ορίζεται:

Ως **τεχνογνωσία** το σύνολο των τεχνικών πληροφοριών οι οποίες είναι απόρρητες, ουσιώδεις και προσδιορίσιμες με οποιονδήποτε κατάλληλο τρόπο.

Ως **απόρρητη** νοείται η τεχνογνωσία η οποία σαν σύνολο ή στη συγκεκριμένη διαμόρφωσή της, σε συνδυασμό με όλα τα στοιχεία της, δεν είναι γενικά γνωστή ή δεν είναι εύκολο να αποκτηθεί , έτσι ώστε

μέρος της αξίας της βρίσκεται στο προβάδισμα που παρέχει η γνωστοποίηση της στο δέκτη της τεχνολογίας .

Όσο αναφορά το είδος των ενεργειών που αποκαλύπτουν την εφεύρεση, δεν έχει προβλεφθεί κάποιος περιορισμός στην στάθμη της τεχνικής, εκτός αν πρόκειται για περίπτωση που αφορά το σχετικό άρθρο της Σύμβασης του Μονάχου, <<Αποκαλύψεις μη βλαπτικές>>⁹ . Στο εν λόγω άρθρο δεν λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη αποκάλυψη της εφεύρεσης, εάν αυτή έχει πραγματοποιηθεί μέσα στους έξι μήνες πριν από τη κατάθεση της αίτησης για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και εφόσον προκύπτει άμεσα ή έμμεσα από προφανή κατάχρηση σε βάρος του αιτούντα ή ο νόμιμος προκάτοχός του έχει εκθέσει την εφεύρεσή του σε επίσημα αναγνωρισμένες εκθέσεις.

Αρκεί βέβαια για την αποκάλυψη αυτή να έχει λάβει γνώση το κοινό με τέτοιο τρόπο, ώστε να γνώριζε την εφεύρεση πριν την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας¹⁰ .

Οι προϋποθέσεις για την κρίση του νέου χαρακτήρα της εφεύρεσης την καθιστούν απόλυτη. Ο απόλυτος χαρακτήρας του νέου προκύπτει απευθείας από σχετικό άρθρο της Σύμβασης γιατί η απαρίθμηση των γεγονότων που προσβάλλουν το νέο μιας εφεύρεσης δεν είναι περιοριστική.

9. βλ. αναλυτικά σε παρακάτω κεφάλαιο.

10. Μ. Μηνουδής, Μελέτες εμπορικού δικαίου, « Επαρκής γνώση αποκτάται με τη δημόσια χρησιμοποίηση της εφεύρεσης ή την αποκάλυψη του μυστικού της, έστω και εν αγνοία του εφευρέτη, σε κύκλο δυνάμεων να το κατανοήσουν και μη υπόχρεων σε εχεμύθεια»

Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε περιγραφή, γραπτή ή προφορική, οποιαδήποτε χρήση ή κάθε άλλο μέσον μπορούν να ακυρώσουν το νέο της εφεύρεσης χωρίς εδαφικούς ή χρονικούς περιορισμούς¹¹, αρκεί η αποκάλυψη να είναι προσιτή στο κοινό. Είναι ευνόητο ότι οι πληροφορίες ή οι τεχνικές περιγραφές που έγιναν γνωστές στο κοινό ανήκουν στη στάθμη της τεχνικής και κατ' αυτό τον τρόπο οροθετείται το απόλυτο νέο της εφεύρεσης.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι το σημαντικό είναι να ορισθεί πότε η γνώση θεωρείται ότι είναι «προσιτή στο κοινό», για να γίνει ορθή εφαρμογή του κριτηρίου του νέου χαρακτήρα των εφευρέσεων.

2.1.5 ΓΝΩΣΗ ΠΡΟΣΙΤΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ

Σύμφωνα με άρθρο της Σύμβασης του Μονάχου η στάθμη της τεχνικής αποτελείται από κάθε τι που έχει γίνει γνωστό στο κοινό. Αυτό σημαίνει ότι κάθε τι που το κοινό έχει τη δυνατότητα θεωρητικά να λάβει γνώση και επομένως να πληροφορηθεί για τη συγκεκριμένη τεχνική καινοτομία.

Ο εισηγητής κ. Zweibergk ανέφερε στην Ομάδα Εργασίας τα εξής:

«Με δεδομένο ότι η έννοια του νέου θα αποτελέσει αντικείμενο μιας γενικής διάταξης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να παραμείνουμε στα δεδομένα εκείνα που γνωστοποιούνται στο κοινό.

11. Σε περίπτωση σύγκρουσης δυο παράλληλων εφευρέσεων, τις οποίες πραγματοποίησαν δυο εφευρέτες συγχρόνως, αλλά ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο, ο νομοθέτης προστατεύει εκείνον που κατέθεσε πρώτος την αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, για λόγους οικονομικούς και κοινωνικούς.

Είναι γενικά αποδεκτό σήμερα, ότι τα δεδομένα τα οποία γνωστοποιούνται σε μια ορισμένη ομάδα ατόμων ή σε έναν απεριόριστο αριθμό ατόμων που δεν έχουν καμιά σχέση με τον καταθέτη, έστω και αν πρόκειται για δημοσίευση, χρήση ή προφορική αποκάλυψη πρέπει να θεωρηθούν ότι είναι προσιτά στο κοινό.

Είναι αδιάφορο, αν τα άτομα αυτά έλαβαν πραγματικά ή όχι γνώση της πληροφορίας ή αν είχαν ή όχι τις εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις για να αναλύσουν την πληροφορία. Είναι προφανές, ότι θεωρητικά η δυνατότητα πρόσβασης στην πληροφορία προσβάλλει το νέο της εφεύρεσης και συνδέεται με την έννοια του κοινού στο οποίο συμπεριλαμβάνεται απεριόριστος αριθμός προσώπων.

Σύμφωνα με την προσφιλή έκφραση του γνωστού γάλλου καθηγητή βιομηχανικής ιδιοκτησίας, Paul Mathely: «Το κοινό απαρτίζεται από οποιοδήποτε πρόσωπο που δεν δεσμεύεται με υποχρέωση απορρήτου», και άρα μια τεχνική πληροφορία είναι προσιτή στο κοινό ακόμα και όταν έστω μόνο ένα άτομο, το οποίο δεν δεσμεύεται από σύμβαση μυστικότητας, είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση της εφεύρεσης και να την κατανοήσει. Ωστόσο, σε περίπτωση όπου ο συγκεκριμένος πελάτης δεσμεύεται από κάποια συμφωνία απορρήτου, θεωρείται ότι η εφεύρεση δεν γνωστοποιήθηκε και άρα δεν έχει προσβληθεί ο νέος χαρακτήρας της.

Η νομολογία των Τμημάτων Προσφυγών του ΕΓΔΕ, που ισχύει σήμερα, ορίζει ότι υπάρχει πρόσβαση στη γνώση από τη χρονική στιγμή κατά την οποία, θεωρητικά, είναι δυνατό οποιοδήποτε πρόσωπο να μάθει τη συγκεκριμένη πληροφορία, ανεξάρτητα από τον τρόπο που του έγινε γνωστή. Πιο αναλυτικά, η νομολογία αυτή απαριθμεί διάφορες περιπτώσεις λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο της δημοσιότητας, το είδος του κοινού στο οποίο απευθύνεται και τυχόν συμβάσεις μυστικότητας.

Για χάρη της ανάλυσης, αναφέρονται οι παρακάτω περιπτώσεις:

A. Δημοσιότητα

Δημοσιότητα ενός εγγράφου υπάρχει από τη στιγμή που αυτό δημοσιοποιείται στο κοινό. Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή Σύμβαση, οι αιτήσεις για χορήγηση διπλώματος δίνονται στη δημοσιότητα 18 μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης ή την ημερομηνία προτεραιότητας¹². Το ίδιο ισχύει και για τις ελληνικές αιτήσεις χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, όπου διευκρινίζεται ότι αν έχει εκδοθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας νωρίτερα από το δεκαοχτάμηνο, τότε το κριτήριο της δημοσιότητας πληρούται από τη χορήγηση του τίτλου.

Η έννοια της δημοσιότητας χρησιμοποιείται σε αντιδιαστολή με εκείνη της δημοσίευσης, που αφορά την πράξη δημοσίευσης η οποία μπορεί να έχει μεταγενέστερη ημερομηνία από εκείνη της δημοσιότητας. Η πράξη της δημοσίευσης περιλαμβάνει τα βιβλιογραφικά στοιχεία της αίτησης, δηλαδή το ονοματεπώνυμο του καταθέτη της αίτησης και του πληρεξούσιου του δικηγόρου και της διευθύνσεις τους, τον τίτλο της εφεύρεσης, την περίληψή της, και τυχόν σχέδια, αν είχαν δηλωθεί. Η δημοσίευση αυτή γίνεται σε εξειδικευμένες περιοδικές δημοσιεύσεις από τα διάφορα γραφεία ευρεσιτεχνιών, όπως το Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας για την Ελλάδα, ή το ευρωπαϊκό Δελτίο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για το ΕΓΔΕ.

12. Η λίστα των προηγούμενων δημοσιευμένων αιτήσεων για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας αναφέρεται στην έκθεση έρευνας που συντάσσει το ΕΓΔΕ, σύμφωνα με άρθρο της Σύμβασης του Μονάχου.

Επίσης, δημοσιότητα για ένα έγγραφο υπάρχει όταν βρίσκεται σε μια βιβλιοθήκη από την ημερομηνία που αυτό διατίθεται σε αυτήν και δίνεται η δυνατότητα σε όλους να το διαβάσουν χωρίς να εξεταστεί αν πραγματικά ή όχι κάποιος διάβασε το έγγραφο αυτό. Δηλαδή, εάν θεωρητικά υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στην πληροφορία που διατίθεται από την βιβλιοθήκη αυτό ισοδυναμεί νομικά με δημοσιότητα του εγγραφου.

Κατ' εξαίρεση, η έννοια της δημοσιότητας για τους μικροοργανισμούς¹³, που αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία στο δίκαιο εφευρέσεων, είναι διαφορετική γιατί η αποκάλυψη της εφεύρεσης γίνεται μόνο με την κατάθεση δείγματος τους σε αναγνωρισμένες εθνικές αρχές.

2.1.5.1 Το κοινό

Τόσο η βιβλιογραφία όσο και η νομολογία του ΕΓΔΕ σε σχέση με τα δυο παρακάτω κριτήρια, πρώτον το κριτήριο της πρόσβασης στην πληροφορία, και δεύτερον το κριτήριο του απορρήτου της πληροφορίας

13. Συνθήκη Βουδαπέστης για τη διεθνή αναγνώριση της κατάθεσης των μικροοργανισμών στα πλαίσια της διαδικασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι για να θεωρηθεί ότι η πληροφορία κοινολογήθηκε θα πρέπει το κοινό, το οποίο μπορεί να είναι και ένα μόνο πρόσωπο να έλαβε γνώση της πληροφορίας και να μην δεσμεύεται από υποχρέωση, ρητή ή σιωπηρή¹⁴, για τήρηση της μυστικότητας.

Καμία διάκριση δεν υπάρχει, σύμφωνα με τη Σύμβαση του Μονάχου, για τους διάφορους τρόπους αποκάλυψης μιας εφεύρεσης στο κοινό. Έτσι, η πληροφορία που προέρχεται από τη χρήση ενός προϊόντος και εκείνη που αποκαλύπτεται από προφορική ή γραπτή περιγραφή του προϊόντος εμπίπτουν στον ίδιο νομικό κανόνα για την ερμηνεία της πρόσβασης του κοινού σε αυτήν ή όχι. Όταν ένα προϊόν διατίθεται στην αγορά, όπως είναι τα χημικά προϊόντα, το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο ο άνθρωπος του επαγγέλματος μπορεί να έχει άμεση πρόσβαση στην πληροφορία, ώστε να κατανοήσει τη σύνθεση του προϊόντος και την εσωτερική του δομή και επομένως να το αναπαράγει χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία. Εάν η πρόσβαση αυτή επιβεβαιώνεται, τότε η εφεύρεση έχει αποκαλυφθεί.

Επομένως, μια πληροφορία είναι προσιτή στο κοινό, ακόμα και αν ένα μόνο άτομο το οποίο δεν δεσμεύεται από υποχρέωση τήρησης του απορρήτου είχε τη δυνατότητα πρόσβασης στη συγκεκριμένη

14. Ρητή υποχρέωση για τήρηση απορρήτου προκύπτει από υπογεγραμμένη σύμβαση π.χ. σύμβαση ερευνητικής δραστηριότητας ή άδεια εκμετάλλευσης. Σιωπηρή υποχρέωση για τήρηση απορρήτου υπάρχει όταν θεωρείται ότι προκύπτει από τα συναλλακτικά ήθη π.χ. υποβολή προτάσεων σε διαγωνισμό, ανάθεση υπεργολαβιών από δείκτη τεχνολογίας.

πληροφορία και θα την κατανοήσει και θα την διαδώσει στο κοινό ή αυτό μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια μιας διάσκεψης ή ενός συνεδρίου το οποίο είναι ανοιχτό στην προσέλευση ειδικευμένων επιστημόνων. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση όπου η αποκάλυψη θα γίνει με τη βοήθεια των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή με μαγνητοφωνημένες κασέτες.

Γ. Συμβάσεις μυστικότητας

Στην περίπτωση που υφίσταται συμφωνία για τήρηση απορρήτου είτε λόγω συμβατικών σχέσεων είτε λόγω εμπορικών ανταλλαγών δεν πληρούται το κριτήριο της γνωστοποίησης προς το κοινό της γνώσης και επομένως της προσβολής του νέου χαρακτήρα της εφεύρεσης. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης της μυστικότητας προκύπτει, είτε σιωπηρά, είτε από συναλλακτικά ήθη και την καλή πίστη. Από το Τεχνικό Τμήμα Προσφύγων του ΕΓΔΕ κρίθηκε ότι η δοκιμή προϊόντων ή μεθόδων από περιορισμένο αριθμό ατόμων για τον έλεγχο των προϊόντων ή για λογούς έρευνας της αγοράς, εμπεριέχει την υποχρέωση τήρησης του απορρήτου. Η ίδια υποχρέωση υφίσταται και σε περίπτωση σύμβασης συνεκμετάλλευσης ενός προϊόντος, μεταξύ δικαιούχου διπλώματος ευρεσιτεχνίας και άλλου προσώπου ακόμα και αν δεν υπάρχει ρητή αναφορά σε θέματα απορρήτου μέσα στο κείμενο της σύμβασης.

Σε περίπτωση προφορικής παρουσίασης μιας εφεύρεσης σε συνέδριο 100 περίπου εμπειρογνομόνων, μέσα στους οποίους κάποιος μπορεί να είναι ανταγωνιστής, το Τεχνικό τμήμα προσφύγων του ΕΓΔΕ έκρινε ότι οι σύνεδροι ήταν υποχρεωμένοι στην τήρηση του απορρήτου .

Για όλα τα παραπάνω πρέπει να σημειωθεί ότι το βάρος απόδειξης το έχει ο δικαιούχος του διπλώματος (εναγόμενος) , εάν κατ' ένσταση προς τον ενάγοντα ο οποίος αποδεικνύει την αποκάλυψη της εφεύρεσης στο

κοινό, ισχυρίζεται ότι υφίσταται υποχρέωση για τήρηση της μυστικότητας.

2.1.6 ΜΗ ΒΛΑΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

Η Σύμβαση του Μονάχου ορίζει τις μη βλαπτικές αποκαλύψεις για το νέο της εφεύρεσης :

Εάν έχει πραγματοποιηθεί μέσα στους έξι μήνες πριν από τη κατάθεση της αίτησης για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας δε λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη αποκάλυψη της εφεύρεσης, εφόσον προκύπτει άμεσα ή έμμεσα :

α) από προφανή κατάχρηση σε βάρος του αιτούντα ή του νομικού προκατόχου του και β) από το γεγονός ότι ο αιτών ή ο νόμιμος προκατόχος του έχουν παρουσιάσει την εφεύρεση σε επίσημες ή επίσημα αναγνωρίσιμες εκθέσεις, κατά την έννοια της Σύμβασης που αναφέρεται στις διεθνείς εκθέσεις. Όμως κατά την κατάθεση της αίτησης, ο αιτών πρέπει να δηλώσει ότι η εφεύρεση του έχει προβληθεί σε έκθεση και να προσκομίσει βεβαίωση για την υποστήριξη της δήλωσης του. Η βεβαίωση πρέπει να προσκομιστεί εμπρόθεσμα και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον εκτελεστικό κανονισμό¹⁵.

15.Ο αιτών πρέπει, μέσα σε προθεσμία 4 μηνών από τη κατάθεση της αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, να καταθέσει που προβλέπεται από τον Κανονισμό και η όποια εκδίδεται κατά τη διάρκεια της έκθεσης από την αρχή που είναι επιφορτισμένη με την εξασφάλιση της προστασίας της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Στη βεβαίωση αυτή πιστοποιείται ότι η εφεύρεση πράγματι προβλήθηκε στην έκθεση και πρέπει επίσης να αναφέρεται η ημερομηνία έναρξης της έκθεσης και ενδεχομένως η ημερομηνία της πρώτης αποκάλυψης της εφεύρεσης στην περίπτωση που οι δυο αυτές ημερομηνίες δεν συμπίπτουν. Η βεβαίωση πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφα που παρέχουν τα χαρακτηριστικά στοιχεία της εφεύρεσης και είναι επικυρωμένα από τη παραπάνω αρχή

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό προβλέπονται, περιοριστικά, δυο μόνο περιπτώσεις για τις οποίες η αποκάλυψη της εφεύρεσης δεν βλάπτει το νέο χαρακτήρα της και επομένως δεν περιλαμβάνεται η εν λόγω εφεύρεση στη στάθμη της τεχνικής.

Η πρώτη περίπτωση:

Αφορά την αφαίρεση της εφεύρεσης από το νόμιμο καταθέτη της αίτησης και την αποκάλυψη της χωρίς την προηγούμενη έγκριση ή τη συναίνεση του, με την έννοια της προφανούς κατάχρησης δικαιώματος. Κατά συνέπεια η αποκάλυψη της εφεύρεσης υπερβαίνει τα όρια που επιβάλλονται από τη καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη στις συναλλαγές.

Η αποκάλυψη μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε γραπτό η προφορικό η προφορικό τρόπο, όπως για παράδειγμα, η ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών στα πλαίσια τεχνικής συνεργασίας δυο προσώπων και εν συνεχεία η καταχρηστική κατάθεση αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας από το δεκτή της πληροφορίας¹⁶.

Για την αποκάλυψη όμως πρέπει να προκύπτει με αδιαμφισβήτητο τρόπο ότι έχει χαρακτηριστικά κατάχρησης δικαιώματος από ένα τρίτο πρόσωπο, το οποίο δεν είχε την εξουσιοδότηση να γνωστοποιήσει σε άλλους την πληροφορία που γνώριζε.

16. Στη περίπτωση αυτή εφαρμόζεται άρθρο της Σύμβασης του Μονάχου που αφορά την κατάθεση αίτησης για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας από μη δικαιούχο και τη δυνατότητα απόρριψης της αίτησης ή αντικατάστασης του καταθέτη ή κατάθεσης νέας αίτησης στο όνομα του πραγματικού δικαιούχου.

Στη περίπτωση αυτή συμπεριλαμβάνεται όχι μόνο η γνωστοποίηση των πληροφοριών με σκοπό να προσβληθούν, εκ προθέσεως, τα συμφέροντα του πραγματικού δικαιούχου αλλά και η πιθανολογούμενη γνώση για τη ζημία που πρόκειται να υποστεί ο δικαιούχος .

Πάντως , η πιθανολογούμενη πρόθεση για αποκάλυψη σε τρίτους μιας εφεύρεσης δεν υπάρχει όταν ο δικαιούχος της εφεύρεσης είτε, είχε δώσει την συγκατάθεση του για την αποκάλυψη, αυτή είτε από λάθος ή αμέλεια επέτρεψε σε τρίτο πρόσωπο να γνωστοποιήσει τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης ¹⁷.

Η πρόθεση ή πιθανολογούμενη πρόθεση πρέπει να αποδεικνύονται από τον ενδιαφερόμενο προσκομίζοντας στο Τμήμα Προσφύγων τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.

2.1.6.1 Η δεύτερη περίπτωση:

Αφορά την παρουσίαση της εφεύρεσης από τον καταθέτη ή τον νόμιμο προκάτοχο του σε επίσημα αναγνωρισμένη έκθεση. Η έκθεση αυτή πρέπει να είναι διεθνής και να εντάσσεται στη κατηγορία των εκθέσεων που αναφέρει η Σύμβαση για τις διεθνείς εκθέσεις. Σύμφωνα με τη Σύμβαση αυτή στην κατηγορία των διεθνώς αναγνωρισμένων εκθέσεων εντάσσονται εκθέσεις διάρκειας μεγαλύτερης των τριών εβδομάδων που δεν οργανώνονται επ' ευκαιρία επιστημονικού συνεδρίου και δεν αφορούν τις καλές τέχνες.

17.Στη περίπτωση αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται η αποκάλυψη της εφεύρεσης από τον ίδιο το δικαιούχο μετά από εκβιασμό από τρίτο πρόσωπο ή από υπεξαίρεση εγγράφων

Προς διευκόλυνση των καταθετών , το ΕΓΔΕ δημοσιεύει κατάλογο με τις διεθνής εκθέσεις τις οποίες αναγνωρίζει στα πλαίσια της διαδικασίας για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Ο αριθμός των αναγνωρισμένων ως διεθνών εκθέσεων είναι πολύ μικρός και στην ουσία έτσι ακυρώνεται η χρησιμότητα της διάταξης αυτής .

Επιπλέον προϋπόθεση για να έχει εφαρμογή η περίπτωση αυτή είναι να δηλωθεί από το καταθέτη της αίτησης για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας η παρουσίαση της εφεύρεσης του στη διεθνή έκθεση κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης στο ΕΓΔΕ. Επίσης πρέπει να προσκομιστεί και βεβαίωση από την αρχή που διαχειρίζεται την έκθεση μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών από την κατάθεση της αίτησης. Οι λεπτομέρειες αυτές καθορίζονται από τη Σύμβαση του Μονάχου, σύμφωνα με την οποία , η βεβαίωση που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή πρέπει να περιέχει την ημερομηνία έναρξης της έκθεσης καθώς επίσης και την ημερομηνία της πρώτης αποκάλυψης της εφεύρεσης, σε περίπτωση που η αποκάλυψη αυτή έγινε μετά την έναρξη λειτουργίας της έκθεσης (ανάλογα δηλαδή με το πότε συμμετείχε στην έκθεση ο εφευρέτης). Επίσης, στη βεβαίωση θα πρέπει να επισυνάπτονται ενημερωτικά ή άλλα φυλλάδια με τη τεχνική περιγραφή της εφεύρεσης. Τα φυλλάδια αυτά επικυρώνονται από τη παραπάνω αρμόδια αρχή.

Και για τις δυο παραπάνω περιπτώσεις α και β έχει εφαρμογή η βασική προϋπόθεση του χρονικού περιορισμού. Τόσο η κατάχρηση σε βάρος του καταθέτη ή του νομικού προκατόχου του, όσο και η παρουσίαση της εφεύρεσης σε επίσημα αναγνωρισμένη διεθνή έκθεση πρέπει να λάβουν χώρα μέσα σε χρονικό διάστημα έξι μηνών πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

2.1.7 Η ΣΤΑΘΜΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

Η αποκάλυψη ή όχι μιας εφεύρεσης με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτελεί πλέον μέρος της υφιστάμενης στάθμης τεχνικής κρίνεται μόνον από τον άνθρωπο του επαγγέλματος δηλαδή, τον ειδικό.

Αυτό που έχει σημασία για να γίνει η εκτίμηση του νέου χαρακτήρα της εφεύρεσης, δεν είναι αποκλειστικά το περιορισμένο περιεχόμενο ή οι ρητές αναφορές στη συγκεκριμένη αποκάλυψη, αλλά λαμβάνεται επίσης υπόψη η έμμεση τεχνική γνώση που προκύπτει για τον άνθρωπο του επαγγέλματος, χωρίς ιδιαίτερη διανοητική προσπάθεια.

Για παράδειγμα, η αποκάλυψη της χρήσης υλικού από καουτσούκ σε μια περίπτωση εφεύρεσης για την οποία είναι σαφές από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον άνθρωπο του επαγγέλματος. Το καουτσούκ χρησιμοποιείται για τις ελαστικές του ιδιότητες, ακόμα και αν αυτό δεν αναφέρεται στην περιγραφή της εφεύρεσης, προσβάλλει το νέο χαρακτήρα μεταγενέστερης εφεύρεσης στην οποία χρησιμοποιείται οποιοδήποτε άλλο ελαστικό υλικό.

Η παραπάνω αρχή της συνολικής προσέγγισης δε μπορεί να έχει εφαρμογή σύμφωνα με τις οδηγίες για εξέταση του Ευρωπαϊκού Γραφείου για γνώσεις που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το περιεχόμενο ενός εγγράφου αλλά δεν αναφέρονται σε αυτό.

Η εφαρμογή της έννοιας των ισοδυνάμων γνωστών τεχνικών λύσεων που προκύπτουν έμμεσα από τα έγγραφα και επομένως από τη στάθμη της τεχνικής αλλά δεν αναφέρονται ρητά στην περιγραφή ή τις αξιώσεις της αίτησης για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας δε λαμβάνεται υπόψη, κατ' αρχήν για την εκτίμηση του νέου χαρακτήρα της εφεύρεσης.

Η εν λόγω έννοια των ισοδυνάμων είναι πιθανόν να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για τη χορήγηση ή όχι του ευρωπαϊκού διπλώματος

ευρεσιτεχνίας, αλλά αυτό γίνεται σε επόμενο στάδιο, δηλαδή στα πλαίσια της εξέτασης της εφευρετικής δραστηριότητας και όχι του νέου χαρακτήρα της εφεύρεσης.

Αξίζει ν' αναφερθεί η πρακτική που εφαρμόζει το Ευρωπαϊκό Γραφείο για την περίπτωση της γενικότερης αποκάλυψης ενός τεχνικού προβλήματος σε σχέση με ένα ειδικότερο αντικείμενο ή λύση που υποθετικά περιλαμβάνεται στο γενικότερο τεχνικό πλαίσιο.

Σύμφωνα με τις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Γραφείου η γενικότερη αποκάλυψη δε μπορεί να προσβάλλει το νέο χαρακτήρα ενός ειδικότερου στοιχείου που μπορεί να περιέχεται σ' αυτήν την αποκάλυψη, ενώ αντίθετα η αποκάλυψη ενός ειδικότερου χαρακτηριστικού προσβάλλει το νέο μιας γενικότερης αξίωσης που το περιέχει.

2.1.8 Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ

Το άρθρο της Σύμβασης του Μοναχού ορίζει ότι :

Μια εφεύρεση εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα αν, κατά την κρίση του ειδικού, δεν προκύπτει με προφανή τρόπο από την υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής.

Βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή της παραπάνω διάταξης είναι ο ορισμός της κρίσης του ειδικού. Δηλαδή του επαγγελματία εκείνου ο οποίος θα κρίνει αν η εφεύρεση ανήκει ή όχι στην υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής. Πρόκειται για ένα πρόσωπο το οποίο προκύπτει από νομικό ορισμό. Σύμφωνα με την νομολογία των Τμημάτων Προσφύγων του Ευρωπαϊκού Γραφείου ο ειδικός είναι ο επαγγελματίας για τον αντίστοιχο τεχνολογικό τομέα, ο οποίος είναι σε θέση να γνωρίζει πλήρως την υφιστάμενη στάθμη της τεχνικής.

Οι εξής παράμετροι καθορίζουν την έννοια του ειδικού:

1. Ο εκάστοτε ειδικός αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο τεχνολογικό τομέα.
2. Οι γνώσεις του ειδικού καταγράφονται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Δηλαδή πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η ημερομηνία προκύπτει από άρθρο της Σύμβασης του Μονάχου στο οποίο ορίζεται ως κρίσιμος χρόνος για την αξιολόγηση της στάθμης της τεχνικής οτιδήποτε έχει γίνει γνωστό στο κοινό πριν την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.
3. Ο ειδικός αντιστοιχεί σε μια ομάδα εμπειρογνομόνων και δεν είναι ένας μεμονωμένος επαγγελματίας, στην περίπτωση όπου η υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής επιβάλλει τη συνολική ερευνητική προσπάθεια.

2.1.8.1 Ο ΧΡΟΝΟΣ

Η Σύμβαση του Μονάχου αναφέρει ότι:

Στη στάθμη της τεχνικής συμπεριλαμβάνεται το περιεχόμενο των κατατεθειμένων αιτήσεων για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, οι οποίες έχουν μεν προγενέστερη ημερομηνία κατάθεσης από εκείνη που αναφέρεται στη παραπάνω παράγραφο 2, αλλά όμως δημοσιεύθηκαν την ίδια ημερομηνία ή προγενέστερη.

Επίσης η σύμβαση διευκρινίζει ότι τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση που ένα οριζόμενο συμβαλλόμενο κράτος στη μεταγενέστερη αίτηση ήταν οριζόμενο και στη προγενέστερη αίτηση που δημοσιεύθηκε.

Σκοπός των διατάξεων αυτών είναι να συμπεριληφθούν όλα τα προγενέστερα ευρωπαϊκά δικαιώματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην στάθμη της τεχνικής για να αποφευχθεί τυχόν διπλή προστασία με

δίπλωμα, δηλαδή εθνικό και ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με το ίδιο αντικείμενο προστασίας. Έτσι λοιπόν, για να εκτιμηθεί ο νέος χαρακτήρας της μεταγενέστερης αίτησης πρέπει να θεωρηθεί ότι ανήκει στη στάθμη της τεχνικής κάθε προγενέστερη κατάθεση με την ίδια, ή μεταγενέστερη ημερομηνία δημοσίευσης, σε σχέση μ' εκείνη της υπό κρίση αίτησης.

2.1.9 ΤΑ ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Για την εκτίμηση του νέου της εφεύρεσης, ο ειδικευμένος επιστήμονας του Ευρωπαϊκού Γραφείου (εξεταστής) θα αξιολογήσει στα πλαίσια της διαδικασίας χορήγησης του ευρωπαϊκού διπλώματος όλα τα έγγραφα εκείνα που αποτελούν τη στάθμη της υπάρχουσας τεχνικής. Δηλαδή, προηγούμενες καταθέσεις ή χορηγήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ανά τον κόσμο (και ευρωπαϊκών διπλωμάτων ή διεθνών αιτήσεων) οι οποίες αναφέρονται στην έκθεση έρευνας που πραγματοποιεί το Ευρωπαϊκό Γραφείο.

Σ' αυτά τα έγγραφα περιλαμβάνεται και μια ιδιότυπη κατηγορία που είναι γνωστή ως ενδιάμεσα έγγραφα.

Ενδιάμεσο έγγραφο είναι εκείνο που έχει μεν ημερομηνία κατάθεσης προγενέστερη από την ημερομηνία κατάθεσης της υπό κρίση αίτησης, αλλά όμως έχει δημοσιευθεί μετά την ημερομηνία κατάθεσης της εν λόγω αίτησης ή και την ίδια ημερομηνία κατάθεσης.

Τα έγγραφα αυτά πρέπει να εξετάζονται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο και να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του νέου της εφεύρεσης, εφόσον αναφέρονται σε κατάθεση για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή σε χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας από το Ευρωπαϊκό Γραφείο, ή σε διεθνή αίτηση.

Μια ιδιαίτερη κατηγορία αποτελούν τα ενδιάμεσα έγγραφα που αφορούν, προγενέστερες εθνικές αιτήσεις για χορήγηση διπλωμάτων ή εθνικές χορηγήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για τα ίδια Κράτη, που ζητείται προστασία με την αίτηση για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, οι οποίες δημοσιεύθηκαν και έγιναν γνωστές στα εν λόγω κράτη μετά την ημερομηνία κατάθεσης της ευρωπαϊκής αίτησης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, τα έγγραφα αυτά αναφέρονται μεν στην έκθεση έρευνας, αλλά δεν αποτελούν εμπόδιο για τη χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος. Σύμφωνα όμως με τη Σύμβαση του Μονάχου τα έγγραφα αυτά αποτελούν λόγο για άσκηση αγωγής ακυρότητας στα διάφορα κράτη μέλη, αφού το ευρωπαϊκό δίπλωμα εξισώνεται με τα αντίστοιχα εθνικά διπλώματα και ως προς το θέμα αυτό εφαρμόζονται οι εθνικές διατάξεις για τα προγενέστερα δικαιώματα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Παράδειγμα 1

1) Η Biohellenika πιστοποίησε πατέντα για καινοτόμο τεχνολογία συστήματος αποθήκευσης βλαστοκυττάρων

Η Biohellenika ανακοίνωσε ότι είναι η μοναδική εταιρεία παγκοσμίως που έχει προχωρήσει στην επιτυχή καταχώρηση κυττάρων σε κρυοφιαλίδια για μελλοντική ιατρική χρήση .

Το σύστημα αποθήκευσης βλαστοκυττάρων που ακολουθεί η Biohellenika έχει εγκριθεί από το διεθνή φορέα πιστοποίησης Lloyd's Register Quality Assurance σύμφωνα με τα πρότυπα Συστήματα Διαχείρισης ποιότητας ISO 13485 /2003

Η νέα τεχνολογία προσφέρει μια ασφαλή μέθοδο για τη μακροβιότητα των κρυοσυστημάτων βλαστοκυττάρων και τη δυνατότητα πολλαπλής χρήσης τους . Ο Πρόεδρος της εταιρείας, **Δρ. Γεώργιος Κολιάκος** σχετικά με την πιστοποίηση δήλωσε: *“ Συγχαίρω τους εργαζόμενους της Biohellenika που ενισχύουν το δυναμικό έργο του Ομίλου και στηρίζουν τα βήματα για την ανάδειξη της Biohellenika ως ιατρικό κέντρο διεθνούς ενδιαφέροντος. Οι στόχοι μας γίνονται πράξη μέρα με τη μέρα ”*.

Τα εργαστήρια της Biohellenika είναι διαπιστευμένα από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ως ιατρικά εργαστήρια κατά **ISO 15189:2007** για όλους τους ποιοτικούς ελέγχους που γίνονται στα βλαστοκύτταρα, και

πιστοποιημένα κατά **ISO 9001:2008** για την επεξεργασία, τον ποιοτικό έλεγχο και την αυτοσυντήρηση αυτόλογων κυτταρικών πληθυσμών (αιμοποιητικά αυτομοσχεύματα από το ομφαλικό αίμα και μεσεγχυματικά αυτομοσχεύματα από τον πολφό των νεογιλών δοντιών και τρίτων γομφίων, την ουσία του Wharton και το λίπος) και κατά **ISO 14644-5** για τη λειτουργία των καθαρών δωματίων (clean rooms), σύμφωνα με τους κανόνες GMP. Στα εργαστήρια και τις τράπεζες φύλαξης βλαστικών κυττάρων της Biohellenika πληρούνται όλες οι απαιτήσεις, όπως αυτές ορίζονται από τον **Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2006/17/ EC** και το προεδρικό διάταγμα 26/2008.

Σχετικά με τη Biohellenika

Η **Biohellenika**, αποκλειστικός εταίρος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών στον τομέα της φύλαξης βλαστικών κυττάρων, ιδρύθηκε με βάση πρότυπες προδιαγραφές και λειτουργεί εδώ και πέντε χρόνια με την αυστηρή εποπτεία διακεκριμένων επιστημόνων. Είναι η πρώτη και η μόνη Ελληνική εταιρεία που χορήγησε με επιτυχία κρυοσυντηρημένα δείγματα της σε Αιματολογική κλινική των ΗΠΑ, ενώ συνεργάζεται με πανεπιστημιακές κλινικές και νοσοκομεία της Ελλάδας σε κλινικές μελέτες για θεραπείες αναγεννητικής ιατρικής.

Η Biohellenika σήμερα είναι διεθνώς γνωστή για την πρωτοπόρο μέθοδό της, χάρη στην οποία μπορεί και απομονώνει αριθμό βλαστοκυττάρων, κατάλληλο για θεραπείες ασθενών μεγάλου σωματικού βάρους, κάτι που λίγες εταιρείες στον κόσμο μπορούν να προσφέρουν.

Απασχολεί ογδόντα εργαζόμενους και είναι η δημοφιλέστερη τράπεζα φύλαξης βλαστικών κυττάρων με περισσότερους από 50.000 γονείς που της εμπιστεύθηκαν τα βλαστικά κύτταρα των παιδιών τους. Δραστηριοποιείται σε όλη την Ελλάδα καθώς και στο εξωτερικό. Έχει

αποσπάσει διεθνή βραβεία για έρευνες πάνω στα βλαστοκύτταρα και πρωτοπορεί στην έρευνα για θεραπείες σοβαρών ασθενειών με τη χρήση βλαστικών κυττάρων.

Σήμερα προσφέρει υπηρεσίες φύλαξης βλαστικών κυττάρων από τον ομφάλιο λώρο και τον πλακούντα, τα νεογιλά δόντια των παιδιών, το λίπος των ενηλίκων ατόμων και υποστηρίζει θεραπείες με βλαστοκύτταρα που γίνονται από Έλληνες και ξένους γιατρούς και ερευνητές.

Παράδειγμα 2

3.2 ΚΡΗΤΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΣΠΙΡΙΝΗ

Κρητική σφραγίδα φέρει η νέα ασπιρίνη η οποία πρόκειται να ανατρέψει τα όσα γνωρίζαμε μέχρι σήμερα για την προστασία της υγείας μας από τα κρυολογήματα και την κοινή γρίπη .

Η κρητική ασπιρίνη, συσκευασμένη σε κάψουλα, είναι ένα φυσικό προϊόν που αποτελείται αποκλειστικά από τρία είδη κρητικών βοτάνων διαλυμένων σε ελαιόλαδο.

Τη «μαγική» κάψουλα παρασκεύασε η ομάδα των καθηγητών του Πανεπιστημίου Κρήτης και αποτελεί παγκόσμια πατέντα με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η ασπιρίνη συνδυάζει την απόλυτη αξιοποίηση των κρητικών βοτάνων με τις αυστηρές προδιαγραφές που θέτει η σύγχρονη φαρμακευτική επιστήμη.

Εμπνευστές της έρευνας είναι οι καθηγητές Ιατρικής Ηλίας Καστανάς και Χρήστος Λιόνης και ο καθηγητής Βιολογίας Στέργιος Πυρίντσος. Για την παρασκευή του φαρμάκου συνεργάστηκαν, επίσης, η Ένωση

Αγροτικού Συνεταιρισμού Ρεθύμνου και η ελληνική φαρμακοβιομηχανία Gallenica.

Οι προοπτικές της κρητικής ασπιρίνης, από τη στιγμή που θα εγκριθεί από τον ΕΟΦ, αναμένεται να ξεπεράσουν τα σύνορα της χώρας και το φάρμακο να πιστοποιηθεί τόσο από τις ευρωπαϊκές αρχές όσο και από την αμερικανική FDA (Food and drug administration).

3.2.1 Τα μαγικά βότανα

Αν και τα συστατικά του είναι εντελώς φυσικά, οι επιστήμονες ισχυρίζονται ότι το νέο σκεύασμα αποτελεί φάρμακο και όχι συμπλήρωμα διατροφής, όπως είχε εσφαλμένα χαρακτηριστεί.

Οι ιδιότητές του, οι οποίες απορρέουν από τα κρητικά βότανα, θεωρούνται ευεργετικές για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Και τα τρία «μαγικά» βότανα είναι διαλυμένα σε ελαιόλαδο, οι φαρμακευτικές ιδιότητες του οποίου είναι γνωστές από την αρχαιότητα. Παρ' όλα αυτά, ο Ηλίας Καστανάς αρνήθηκε να αποκαλύψει τα τρία συστατικά που απαρτίζουν τη συνταγή της κάψουλας.

«Το φάρμακο θα αποτελέσει παγκόσμια πατέντα. Αν αποκαλύπταμε κάποιο από τα τρία βότανα, πολύ φοβάμαι ότι θα είχαμε το φαινόμενο της τηλεοπτικής “φραπελιάς”, όταν όλοι πήγαιναν και κούρευαν τα φύλλα της ελιάς και τα χτυπούσαν στο μίξερ, συμπληρώνει σκωπτικά ο Ηλίας Καστανάς.

Η έρευνα του πανεπιστήμιου εστίασε στους κατοίκους της νότιας Κρήτης. Πληροφορίες των επιστημόνων που βασίζονταν σε λαϊκές παραδόσεις, μαρτυρούσαν πως το συγκεκριμένο κρητικό αφέψημα

χρησιμοποιείτο από παλιά στις ντόπιες κρητικές συνταγές και προστάτευε τους Κρητικούς από τη γρίπη.

Η επιστημονική παρατήρηση ήλθε να επιβεβαιώσει τις λαϊκές παραδόσεις. Η δωδεκάχρονη έρευνα που έγινε από την επιστημονική ομάδα ανέδειξε ότι ο οργανισμός των Κρητικών που κατανάλωναν το κοκτέιλ βοτάνων παρουσίαζε ισχυρή αντίσταση στα κρυολογήματα και στις λοιμώξεις.

3.2.2. Από τη φύση

Σκοπός των επιστημόνων δεν είναι να αντικαταστήσουν την παραδοσιακή ασπιρίνη, αλλά να προωθήσουν στην αγορά ένα φυσικό φάρμακο, το οποίο θα είναι βγαλμένο από την κρητική γη.

«Τα υλικά από τα οποία αποτελείται η κάψουλα δεν παρουσιάζουν, μέχρι στιγμής, επιπτώσεις στην υγεία. Η δοσολογία που θα συστήνεται θα είναι παρόμοια με την κατανάλωση 2 με 3 ροφημάτων την ημέρα», δηλώνει ο Ηλίας Καστανάς.

Η τιμή του φαρμάκου, σύμφωνα με τον όρο που έχει βάλει ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ρεθύμνου, δεν πρόκειται να ξεπερνάει το 1 ευρώ.

Το φάρμακο αναμένεται να πάρει μέσα στο 2011 την έγκριση του ΕΟΦ.

Η αγάπη για τις ευεργετικές ιδιότητες των κρητικών βοτάνων δεν ήταν το μόνο κίνητρο για τους επιστήμονες, ώστε να παρασκευάσουν το φάρμακο.

Το σημαντικότερο κίνητρο για την παρασκευή του φαρμάκου αποτέλεσε η αναπτυξιακή κατεύθυνση που δίνεται στους ελαιοκαλλιεργητές του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ρεθύμνου.

Από τη στιγμή που το φάρμακο θα μπει στην παραγωγή, μέρος της σοδειάς τους θα προορίζεται για την παρασκευή της κάψουλας.

«Η πολιτεία δεν μας παρείχε καμία απολύτως βοήθεια για την παρασκευή του φαρμάκου. Τα κονδύλια για την έρευνα και την παραγωγή του τα αντλήσαμε από το Πανεπιστήμιο της Κρήτης, τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ρεθύμνου και τη φαρμακευτική εταιρεία», τονίζει ο Ηλίας Καστανάς.

Η βιολογική ασπιρίνη της Κρήτης αποτελεί ένα από τα πιο λαμπρά επιτεύγματα στον τομέα της φαρμακευτικής επιστήμης, που παρουσίασε το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

3.2.3 Το φάρμακο αυτό:

-Προστατεύει από τις λοιμώξεις αναπνευστικού

-Ανακουφίζει από το κρυολόγημα

-Καταπολεμά την κοινή γρίπη

-«Ρίχνει» τον πυρετό

-Έχει αναλγητικές ιδιότητες

Παράδειγμα 3

3.3. Apple: Κατοχύρωση νέας πατέντας για 3D

Μια νέα πληροφορία έκανε την εμφάνισή της στο Διαδίκτυο, η οποία αναφέρει πως η Apple προέβη σε νομική κατοχύρωση μιας ακόμη ευρεσιτεχνίας, που αφορά την λειτουργία καταγραφής και σύνθεσης εικόνων από πολλαπλές κάμερες. Μια νέα τεχνολογική εφεύρεση, που σχετίζεται με την λήψη υλικού υπό την μορφή 3D και όπως φαίνεται, υποδηλώνει την επιθυμία της εταιρείας, να κατευθυνθεί προς αυτή την οδό και να παρουσιάσει στο προσεχές μέλλον, προϊόντα που θα ενσωματώσουν αυτή την τεχνολογία.

Μια πιο λεπτομερής περιγραφή της νέα κατοχυρωμένης πατέντας της Apple, μας εξηγεί ότι πρόκειται για σύστημα που διαθέτει την δυνατότητα καταγραφής 3D εικόνων και βίντεο μέσω δύο καμερών, βασισμένη στην ίδια τεχνική που χρησιμοποιούν και οι υπόλοιπες κατασκευάστριες εταιριών smart phone και tablets, όπως π.χ. η LG και HTC, με τα Optimus 3D και EVO 3D αντίστοιχα.

Η κύρια διαφορά που εντοπίζεται στην συγκεκριμένη εφεύρεση της Apple, είναι το γεγονός ότι χρησιμοποιεί μια hardware λύση, η οποία υπόσχεται καλύτερα αποτελέσματα χωρίς παραμορφώσεις υλικού, σε αντίθεση με τις άλλες εταιρίες που κάνουν χρήση αλγορίθμων, προκειμένου να προκύψει σύνθεση 3D εικόνων, δηλαδή βασίζονται σε software.

Ενδεχομένως, η εταιρεία να είναι έτοιμη να υποδεχτεί την νέα ψηφιακή

εποχή, με την παρουσίαση νέων φορητών συσκευών που θα βασίζονται στην 3D εμπειρία.

Παράδειγμα 4

ΑΕΡΟΠΛΟΙΟ

Αρχικά το αερόπλοιο χρησιμοποιήθηκε πειραματικά, η ανάπτυξη του όμως κορυφώθηκε κατά τα πρώτα τριάντα χρόνια του αιώνα μας . Το πρώτο εναέριο, αλλά με προκαθορισμένο σχέδιο πορείας, ταξίδι , έγινε από τον Βραζιλιάνο Σάντος –Ντίμον το 1901. Το 1902 ο Ζουιγιά κατασκεύασε αερόπλοιο με μηχανή 40 ίππων και ταχύτητα 36 χλμ/ώρα. Ο Ιταλός Ντα Σκίο το 1905 σχεδίασε και κατασκεύασε το αερόπλοιο ITALIA , που εκτελούσε πτήσεις σε όλη την Ιταλία . Ο Γερμανός εφευρέτης και κατασκευαστής Φερδινάνδος φον Ζέπελιν ήταν εκείνος που συνέδεσε το όνομα του με το αερόπλοιο. Πήρε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας το 1895 για τη κατασκευή άκαμπτων αερόπλοιων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Αεροσκάφος όπως και το αερόστατο, εφοδιασμένο με κινητήρες προώθησης και σύστημα διεύθυνσης και ευστάθειας έτσι, ώστε να είναι δυνατή η κίνηση του σε καθορισμένη διεύθυνση και ύψος, ανάλογα με τη θέληση του πιλότου.

Τα βασικά μέρη του αερόπλοιου είναι :

1. Το περικάλυμμα (μπαλόνη), το οποίο είναι επίμηκες και γεμίζεται με αέριο ελαφρότερο από τον αέρα (υδρογόνο ή συνήθως ήλιο), ώστε να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη άνωση του. Αυτό έχει σχήμα ατρακτοειδές , για να επιτυγχάνεται η ελάχιστη δυνατή αντίσταση του αέρα κατά την προώθηση του.
2. Τα πτερύγια, κινητά ή σταθερά, τα οποία και λειτουργούν όπως τα πηδάλια στα αεροπλάνα, για να εξασφαλίζουν δηλ. σταθερή κατεύθυνση και ευστάθεια στο αερόπλοιο. Έχουμε

κατακόρυφα και οριζόντια πτερύγια , για να ρυθμίζεται η κίνηση στα αντίστοιχα επίπεδα.

3. Οι χώροι με τα συστήματα προώθησης , όπου υπάρχουν οι κατάλληλες μηχανές και έλικες προώθησης .

4. Οι θάλαμοι για το πλήρωμα του αερόπλοιου και τους επιβάτες.

Ο τρόπος κατασκευής ανάλογα με το σύστημα που καθορίζει τη σταθερότητα του σχήματος του αερόπλοιου, καθορίζει και τον τύπο του. Έτσι έχουμε 3 τύπου αερόπλοιων, τα εύκαμπτα, τα ημίκαμπτα (ημιστερεά) και τα άκαμπτα (στέρεα).

Παράδειγμα 5

ΜΕ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΒΗΣΕΙ ΜΙΑ ΠΥΡΚΑΓΙΑ!!!!

Αυτό υποστηρίζει γιατρός – μικροβιολόγος απ’ τον Επτάλοφο Θεσσαλονίκης, που κατοχύρωσε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας για την κατάσβεση πυρκαγιών με ωστικό κύμα. Η ιδέα του είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη, αλλά η Πυροσβεστική Υπηρεσία αρνήθηκε ν τον βοηθήσει και να τη δοκιμάσει στην πράξη.

Ο ίδιος λέει: «Τα αεροπλάνα πετούσαν κι έριχναν τόνους νερού, αλλά η πυρκαγιά δεν έσβηνε. Τότε έκανα μια σκέψη, αν αντί για νερό έριχναν ένα κοκτέιλ εκρηκτικών που θα προκαλούσε ισχυρό ωστικό κύμα , τι θα γινόταν. Θα ήταν σαν να φυσάμε ένα κερί για να σβήσει. Τα έβαλα κάτω με μαθηματικούς υπολογισμούς και απλή φυσική και διαπίστωσα ότι η

ιδέα μου ήταν βάσιμη. “Όταν το δούλεψα και απέδειξα ότι θεωρητικά είναι εφικτό, κατέθεσα όλη τη μελέτη και πήρα την ευρεσιτεχνία».

Παρόλο που η Πυροσβεστική Υπηρεσία έχει αρνηθεί να βοηθήσει, ένας άλλος πολύπειρος υποστράτηγος της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με ειδική εκπαίδευση στην αντιμετώπιση μεγάλων πυρκαγιών, υποστηρίζει πως η μέθοδος είναι εφαρμόσιμη. Ανέφερε μάλιστα σε εφημερίδα ότι «παρόμοιες χρησιμοποιούνται για την κατάσβεση γιγάντιων πυρκαγιών σε πετρελαιοπηγές στο εξωτερικό και τόνισε ότι « ίσως κάποια μεγάλη βιομηχανία θα μπορούσε να την τυποποιήσει ύστερα από πειράματα και δοκιμές».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το εφευρετικό αποτέλεσμα, το οποίο αποδεικνύεται μέσα από κάθε εφευρετική προσπάθεια, μπορεί να είναι τόσο σημαντική ώστε να καταλήξει στη « κίνηση της γης ». Η ανταμοιβή του εφευρέτη, λοιπόν, με ηθικό αλλά και οικονομικό αντάλλαγμα είναι απαίτηση της κοινωνίας και πλήρως αποδεκτή.

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε εθνικό αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί τη κινητήρια δύναμη για την εξέλιξη της καινοτομίας αλλά και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

Αν δεν υπήρχε το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας, οι εφευρέτες θα προσπαθούσαν να κρατήσουν τις εφευρέσεις τους κρυφές, για να μην τις αντιγράψουν οι ανταγωνιστές.

Κάθε πατέντα λοιπόν αποτελεί ένα μέσον για να εμποδίσει τους άλλους να χρησιμοποιούν κάποια γνώση. Γι' αυτό οι πατέντες έχουν λιγότερο να κάνουν με τη πραγματική ανανέωση και την πρόοδο και περισσότερο με το να μπλοκάρουν κάποια τμήματα της αγοράς.

Προϋπόθεση για την απονομή του διπλώματος είναι η αποκάλυψη και λεπτομερής περιγραφή της εφεύρεσης. Έτσι έχουμε μια ανταλλαγή μεταξύ εφευρέτη και κοινωνικού συνόλου: ο εφευρέτης αποκαλύπτει τη καινοτομία του και η πολιτεία του παρέχει το δικαίωμα να την εκμεταλλεύεται αποκλειστικά για τα επόμενα 20 χρόνια.

Όσον αφορά την ευρεσιτεχνία, τις νέες τεχνολογίες, οι δυνατότητες των Ελλήνων είναι ιδιαίτερα σημαντικές και το έργο που παράγεται σε γνώση είναι μεγάλο, εντούτοις όμως η μετατροπή της γνώσης σε πράξη, δηλαδή η πρακτική εφαρμογή, είναι δυσανάλογη.

Ο λόγος που η γνώση δε μετατρέπεται σε πρακτική εφαρμογή οφείλεται στην εγκατάλειψη των ερευνητών, ουσιαστικά δε στηρίζονται οικονομικά στο βαθμό που θα έπρεπε, αλλά ούτε σε ότι αφορά την

απασχόληση τους. Παρά τα κονδύλια που υπόσχεται η κυβέρνηση για την έρευνα και την τεχνολογία, η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική αφού είναι γνωστό ότι ακόμα και το σημαντικότερο ερευνητικό κέντρο της χώρας, ο ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργίας εξαιτίας της ελλιπούς χρηματοδότησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αντωνόπουλος, Β., *Βιομηχανική Ιδιοκτησία*, Αθήνα, 2002.
2. Μαργέλλου, Κ., *Ευρωπαϊκό δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας Η έννοια της εφεύρεσης και του νέου*, Παπαζήσης, 2005.
3. Λιακόπουλος, Θ., *Βιομηχανική Ιδιοκτησία*, Αθήνα, 2000.
4. *Βικιπαίδεια, η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια*,
<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B9%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1>
5. *Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Γραφείο Διαμεσολάβησης & Μεταφοράς Τεχνολογίας*,
<http://liaison.ntua.gr/core/portal.asp?cpage=NODE&cnode=158&clang=0>
6. *Ελληνική Ελεύθερη Εγκυκλοπαίδεια*,
<http://www.livepedia.gr/index.php/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B9%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1>
7. Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, <http://www.obi.gr/obi/>